

limka®

INFORMAČNÝ MAGAZÍN MESTA LEVOČA

AUGUST 2024

levoča®

stiahnite si magazín
LIMKA v PDF cez QR Code

Narodeniny 17.-18. august

1. deň SOBOTA 17.8.2024

10:00 – 17:00 nafukovacie atrakcie a šlapacie káry

10:00 – 17:00 adrenalínová JAZDA na obrnenom pásovom transportéri

Zažite rútiaci sa 13-tonový gígant a vyskúšajte si pocit vojaka vo vozidle podobnom tanku.
Tento netradičný zážitok je vhodný pre dospelých aj deti.

10:00 – 12:00 maľovanie na tvár

10:00 – 15:00 kreatívno – tvorivé aktivity pod vedením HOBBY KREATIV

Vyskúšajte si s nami aquarelové maľovanie, drôtikovanie, vitrážne maľovanie,
textilné tvorenie a ďalšie kreatívne a tvorivé činnosti.

15:00 Bábkové divadlo spod Spišského hradu: rodinný chi-chi príbeh VREŠŤADLO.

Príbeh Viky môže byť príbehom tých, ktorí majú súrodencia, ale aj každého z nás, ktorí si
hľadáme svoje miesto v rodine.

16:00 KONCERT hudobnej skupiny StarBand

Môžeme sa tešiť na známe domáce a svetové hity v originálnych aranžmánoch a precíznom
muzikantskom prevedení.

2. deň NEDEĽA 18.8.2024

10:00 – 17:00 nafukovacie atrakcie a šlapacie káry

10:00 – 17:00 adrenalínová JAZDA na obrnenom pásovom transportéri

Zažite rútiaci sa 13-tonový gígant a vyskúšajte si pocit vojaka vo vozidle podobnom tanku.
Tento netradičný zážitok je vhodný pre dospelých aj deti.

13:00 – 17:00 LEGO aktivity a súťaže

14:00 – 16:00 maľovanie na tvár

15:00 – 17:00 Útulok Šťastný psík

17:00 – 19:00 STAND-UP COMEDY SHOW SILNÉ REČI

Tešiť sa môžete aj na mini street food, DJ Toma a narodeninovú lákavú tombolu.

www.ocmadaras.sk

Miesto v mojom meste

OBSAH

str. 3

Miesto v mojom meste

str. 4 – 6

Podľa Učiteľky Slovenska Michaely Babejovej je dôležité učiť deti budovať kvalitné medzilidské vzťahy

str. 7

Genersichovu cenu získala tento rok stredoškôlčka Katarína Kellnerová

str. 8 – 9

Príroda okolia Levoče ponúka obrovské bohatstvo

str. 10

Pohotovostné lekárne

str. 12

Malí múzejníci prázdninujú už tretie leto v interaktívnom Múzeu špeciálneho školstva

str. 13

Gréci kvôli olympiádam odkladali svoje vojny, my kvôli vojnám odkladáme olympiády

str. 15

Program Kina Úsmev v Levoči

str. 16 – 17

Harmonogram
TAJOMNÁ LEVOČA 2024

str. 22 – 24

„HaraburdyGO nie je dovolenka, je to výzva.“

str. 24 – 25

Levoču obklopuje krásne a tajuplné pohorie s ťaživou históriou

str. 26

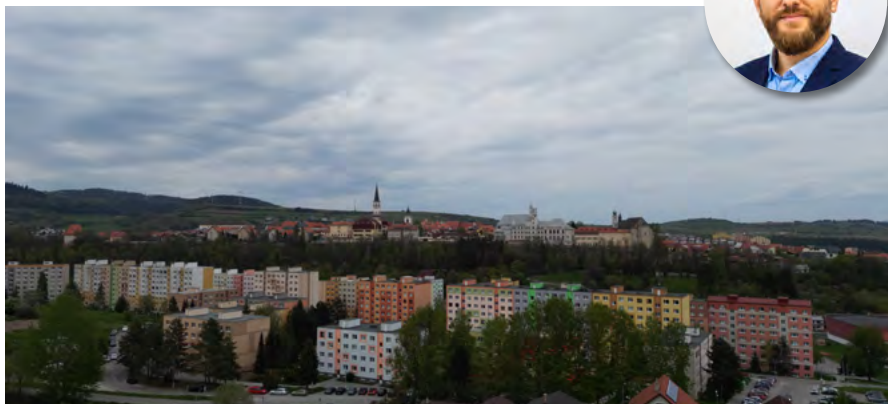
80. výročie
Slovenského národného povstania

str. 27

Výlet do dávnej minulosti

Fotografia na obálke
Autor: Vladimír Malák

Letné čítanie Levočského informačného mesačníka otvára poslanec mestského zastupiteľstva, člen športovej komisie, Mgr. Michal Kašper. Pochádza z učiteľskej rodiny, pôsobí v Centre voľného času, kde je to podľa jeho vlastných slov preňho ako ušité. Svoj vzťah k deťom a športu naplňa prostredníctvom krúžkov a srdcom je Západniar. Oblúbené miesto v meste?

„Sídliisko západ. Práve preto som kandidoval za poslanca. Na prvom sídlisku bývam ja, moji rodičia na dvojke. A keď použijem terminológiu Kobry 11: mojím revírom bolo odjakživa Sídliisko západ.“

Prečo? Mal som to pravé detstvo. Pre nás bola herná konzola na vyplňanie času, keď sme čakali na obed, kým vychladne. Zažili sme aj nintendá a iné počítačové hry, ale iba keď vonku pršalo alebo prišli kamaráti domov na návštevu, no o chvíľu nás to ťahalo von.

Tu na sídlisku sme si prešli každé zákutie. Bolo jedno, či bol niekto z jednotky, či dvojky, z tretej bytovky alebo ôsmeho poschodia. Začali sme štyria loptičkovú: traňa ťa – naháňaš. O chvíľu sme boli ôsmi, skončili sme tridsiati. Každý sa pridal a prešli sme celé sídlisko. Súperili sme medzi partiami vo futbale, v hokeji... Dnes vidieť, ako sa

menia obe sídliskové časti aj obyvatelia. Vždy prídu nové, mladé rodiny, predtým boli rodičia na prvej, staršej časti sídliska, dnes sa tam sťahujú mladé rodiny.“

Nová susedná štvrť rodinných domov tiež posúva dynamiku sídliska do jeho severozápadnej časti. Ktoré sídliskové zákutie je vám najbližšie?

„Prepojím všetko spolu: škola, keďže pochádzam z učiteľskej rodiny a chodil som tu do školy aj na prax počas strednej a vysokej školy, dokonca som na nej učil, je to moja skutočná alma-mater. Pridám k nej aj prilahlé časti na športovanie. Niekedy sme na zatravnenej a ohradenej časti pri škole mali futbalové ihrisko, v zime klzisko, teraz je tam umelá tráva, basketbalové a futbalové ihrisko, areál má aj atletické prvky. Tam som trávil najviac času, je to moje miesto spomienok aj súčasnej práce. Som levočský patriot.“

Škola sa neocitá len vo výbere pána poslanca Michala Kašpera, je centrom rozhovoru s rodenou Levočankou a laureátkou ocenenia Učiteľská osobnosť Slovenska Michaelou Babejovou. Zážitkovú ekoškolu zažijú v lete aj dva turnusy tábora v Múzeu špeciálneho školstva a študentka Katarína Kellnerová už určite číta knihy zakúpené z výhry Generischovej ceny. Skrátka, škola má v lete prázdniny iba akože, aspoň čo sa týka obsahu nášho mesačníka.

Druhá časť čítania vás zavedie do okolitej prírody s Petrom Olekšákom a Martinom Drahomírečným, pre ktorých sú potulky Slovenským rajom a Levočskými vrchmi vynikajúcim relaxom a potešením. Komunita nadšencov zážitkového cestovania HaraburdyGO sa vrátila dovolenkovej výzvy, neopozeraná, autentická krajina s esenciou dobrodružnej jazdy v starých autách u nich jednoznačne vyhráva.

Leto v Levoči určite vrcholí kultúrnym festivalom Tajomná Levoča a podujatím Karpatský remeselný trh. Aktuálna Limka prináša ich podrobný program. Ak vám popri cestovaní a stretnutiach s priateľmi zostane voľný podvečer, využite letnú novinku Turistického informačného centra – prechádzku levočským námestím so sprievodcom v stredu, piatok alebo sobotu od 17.00 hodiny. Zatiaľ sa zdá, že táto služba má úspech najmä u domácich obyvateľov. Tešíme sa a prajeme vám august podľa vašich predstáv.

redakcia

Informačný magazín mesta Levoča LIMKA. Vydávané a rozširované na území mesta Levoča. Vychádza jedenkrát mesačne, k 1. dňu v príslušnom mesiaci. **Vydáva:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča, IČO: 00329321. Ročník IX., číslo 8. NEPREDAJNÉ. Náklad: 4400 kusov. EV 5295/15, ISSN 2453-7055. **Grafická úprava a sadzba:** Bc. Vladimír Malák. **Inzercia:** Mesto Levoča. **Tlač:** ProfiPrint, s.r.o., Levoča. **Redakčná uzávierka 20. deň v kalendárnom mesiaci.** V prípade, ak deň redakčnej uzávierky LIMKY pripadne na sobotu, nedeľu, sviatok alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom na dodanie podkladov je najbližší pracovný deň. Nevyžiadané materiály a fotografie nevraciam. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu, skrátenie, prípadne na neuverejnenie príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za obsah doručenej inzercie. **Zodpovedný redaktor:** JUDr. Pavol Papcun. **Výkonný redaktor:** Bc. Vladimír Malák. **Jazyková korektúra:** Eva Malíšková. **Redakčná rada:** Mgr. Anna Babicová, Mgr. Kamil Tomaškovič, Bc. Vladimír Malák, Mgr. Eva Malíšková, PhD. **Adresa redakcie:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča. Tel.: 053 451 2467. Príspevky posielajte na adresu: limka@levoča.sk. Za prípadné tlačové chyby sa ospravedľujeme. Informácie pre dotknutú osobu o prevádzkovateľovi a spracúvaní osobných údajov sa nachádzajú na webovom sídle mesta Levoča www.levoča.eu/gdpr.pdf alebo ich možno získať na mailovej adrese zodpovednaosoba@levoča.sk a telefónnom čísle 0911 617 444.

Podľa Učiteľky Slovenska Michaely Babejovej je dôležité učiť deti budovať kvalitné medziludské vzťahy

Michaela Babejová, ktorá získala národnú cenu Učiteľská osobnosť Slovenska 2023, je rodáčkou z Levoče. Momentálne pracuje na Základnej škole v Budimíri. Do oceňovania bolo tento rok zaslaných vyše 1500 nominácií z celého Slovenska. Odborná porota udelila výhru Michaelae Babejovej aj pre jej mimoriadne vnímavý a citlivý prístup k vzdelávaniu detí.

Michaela, blahoželám, stali ste sa Učiteľskou osobnosťou Slovenska za rok 2023. Mohli by sme si priblížiť, kde pracujete, na akej škole pôsobíte?

Ďakujem za blahoželanie, aktuálne pôsobím už 7 rokov na Základnej škole s materskou školou v obci Budimír. Táto dedinka má približne 1300 obyvateľov a nachádza sa asi 12 kilometrov od Košíc v smere na Prešov.

Čítala som, že už pri pracovnom pohovore vás zaujalo prostredie a prajné vedenie, ktoré podporuje učiteľov. Je to tak?

Áno, je to tak. Vedenie školy i celkový duch školy nám učiteľom vytvára veľký priestor pre vlastný vklad, pre tvorivosť, nekonvenčnosť, pre slobodu i zodpovednosť zároveň. Práve toto ma na našej škole očarilo už v momente, keď som tam bola na pracovnom pohovore. „Toto je miesto, kde chcem pracovať,“ vravela som si vtedy a vravím si to isté i dnes. Veľká miera slobody učiteľa, dôvera v jeho schopnosti i zodpovednosť s tým spojená. Už aj e-mail, ktorý bol pozvánkou na stretnutie týkajúce sa výberového procesu, bol písaný s veľkou úctou k učiteľskému povolaniu, k budúceho potenciálnemu učiteľovi a bolo z neho cítiť skutočný, úprimný záujem o hľadanie najlepšieho záujmu žiakov. Pani riaditeľka v ňom zvlášť zdôrazňovala, že jej záleží na kvalite učiteľov, a preto výberový proces pozostáva z viacerých kôl.

Kde u vás vznikla túžba stať sa učiteľkou?

Som klasický prípad dieťaťa, ktoré už v šiestich rokoch vedelo, kým bude. Prirodzene ma to tiahlo k učiteľskému povolaniu. Rétorika, ktorá sa týkala učiteľov u nás doma,

bola vždy pozitívna. Hoci žiadnych učiteľov v rodine nemáme, hovorilo sa o nich vždy s rešpektom a úctou. Zároveň som si neskôr veľmi rada čítala príbehy Anny zo Zeleného domu, čo ma ďalej viedlo a formovalo. Je to úsmevné, Anna učila na vidieckej škole rovnako, ako učím dnes ja, mala podobnú farbu vlasov, ako mám ja, prežívala vo veku 12 až 14 rokov podobnú radosť i starosť ako ja. Bol mi blízky jej spôsob uvažovania a nazerania na svet, takže som sa s ňou ľahko stotožnila. Po univerzite som už ako učiteľka nastúpila na školu, na ktorej som

obklopená ďalšími skvelými učiteľmi, mojimi kolegynami a kolegami, a i to je ďalšia skutočnosť, ktorá ma denne v tom, že som na správnom mieste, utvrdzuje.

Študovali ste na strednej škole v Levoči?

Áno, študovala som na Gymnázium Janka Francisciho - Rimavského v Levoči a mám na tieto svoje študentské roky iba tie najkrajšie spomienky.

Kto vás nominoval na ocenenie Učiteľská

osobnosť Slovenska 2023? Ako prebiehala súťaž?

Nominácie na ocenenie môže podávať prakticky ktokoľvek - verejnosť, žiaci a ich rodičia, kolegovia či vedenie školy, príbuzní učiteľa. Ja som dostala viacero nominácií – od rodičov aktuálnych aj bývalých žiakov i od kolegov. Ľudia zasielajú nominácie, teda návrhy na to, kto si podľa ich názoru zaslúži ocenenie získať. Nominácia obsahuje popis toho, prečo si to daný človek myslí a čím je daná učiteľka či daný učiteľ výnimočný. Následne CEEV Živica oslovuje nominovaných učiteľov s informáciou o tom, že boli nominovaní a v prípade, že učiteľ nomináciu prijme, zašle im svoj učiteľský príbeh a informácie o tom, na akých pilieroch stavia svoju prácu. Na základe týchto formulárov vyberá 11-členná odborná porota TOP 30 učiteľských osobností Slovenska. Porotu tvorí okrem iných hlavná školská inšpektorka, analytik z Centra vzdelávacích analýz, zástupcovia rôznych organizácií, napr. UNICEF, CEEV Živica, pedagogických fakúlt a ďalší. Už skutočnosť, že som sa dostala do TOP 30, som považovala za veľké ocenenie. Následne sa porota stretne znova a vyberie TOP 10 učiteľských osobností Slovenska. Nasleduje návšteva učiteľov v triede, na vyučovaní a 3-dňové sú-

stredenie naplnené odbornými diskusiami, zdieľaním dobrej praxe a rozhovormi medzi nominovanými učiteľmi a porotou. Porota na konci tohto procesu vyberie učiteľa alebo učiteľku, ktorí získajú ocenenie Učiteľská osobnosť Slovenska. Výsledky zostávajú utajené a meno laureáta je zverejnené až v rámci slávnostného galavečera v Bratislave. V tomto roku sa tejto cti dostalo mne.

Ako ste sa cítili, keď ste vyhrali?

Bezprostredne po vyhlásení výsledkov som cítila prirodzené dojetie a veľkú radosť. Ocenenie som prijala s vďačnosťou a pokorou zároveň. Budem sa usilovať múdro nakladať s pozornosťou, ktorú ocenenie prináša, aby som šírila ďalej myšlienky, ktorým sama verím a ktoré majú podľa mňa potenciál meniť veci k lepšiemu.

Ako to vnímalo vaše okolie?

Keď som v pondelok po získaní ocenenia prišla do práce, v triede ma okrem mojich detí čakali aj ich rodičia. Pripravili mi nádherné privítanie a oslavu ako prekvapenie. Zložili mi báseň, upiekli tortu, darovali obrovskú kyticu, venovali slová ocenenia. V tomto období i všeobecne cítim veľkú podporu zo strany mne najbližších ľudí,

mojich žiakov a ich rodičov, vedenia školy, kolegov i celkom neznámych ľudí.

Akú úlohu podľa vás má učiteľ v súčasnosti?

Deti potrebujú byť obklopené láskavými a trepezlivými dospelými, rovnako ako to bolo pred 100 rokmi, tak je to i dnes a bude to tak i v budúcnosti. Učiteľ by preto mal byť takýmto múdrom, zreлым a spokojným človekom, ktorý je oporou a prirodzeným vzorom pre deti. Snažím sa nazeráť na rolu učiteľa predovšetkým cez optiku žiaka a dieťaťa ako takého.

Povedali ste zaujímavú vec, že deti sú rovnaké ako pred 100 rokmi a budú rovnaké aj o 100 rokov z hľadiska potrieb. V dnešnej dobe však sa často tvrdí, že deti sú úplne iné ako kedysi. Je to naozaj tak, že dieťa stále potrebuje oporu a láskavé vedenie. Ovplyvňujú vašu prácu aj technológie, s ktorými dnes deti bežne pracujú?

Keď som deťom nedávno povedala, že som staršia ako Google, neverili mi. (smiech) Učiteľ sa musí prispôbovať potrebám detí a deti sa prispôbujú potrebám svojej doby. Musíme reagovať na nové technológie, ako je umelá inteligencia (AI) či iné.

Ja sama sa v tomto smere ešte vzdelávam, aby som vedela byť kvalitným sprievodcom i pre deti.

Ste triednou učiteľkou žiakov na prvom stupni. Vaša trieda vstúpi v septembri do 4. ročníka. Akí sú vaši žiaci?

Sú to veľmi empatické, citlivé, vnímavé, starostlivé, zodpovedné, samostatné, rozhladené deti, ktoré kráčajú svetom s otvorenou myslou i srdcom.

Ešte stále sa žiaci počas veľkej prestávky chodia prechádzať v kruhu, ako to bolo za čias, keď som bola žiačkou ja?

V kruhu sa neprechádzame. Máme ale k dispozícii rozľahlú školskú záhradu, tak v dobrom počasí trávim veľkú prestávku tam. Sedíme na lavičkách a rozprávame sa o bežných veciach i o hlbších myšlienkach. Je to príjemný, neformálny čas, ktorý nám pomáha budovať a prehľbovať vzťahy.

Učiteľ na prvom stupni nielen učí deti nejaké predmety, je jeho celodenným sprievodcom, pomáha im zvykať si na nové prostredie či režim školy.

V momente, keď dieťa prechádza bránou školy a prahom našej triedy, potrebuje mať pri sebe stabilnú osobu, ktorá mu pomôže cítiť sa istejšie v novom prostredí a ktorej môže dôverovať.

Vaši žiaci píšu listy spolužiakom, ktorí sú napríklad chorí a chýbajú v škole. Ako vznikla táto aktivita?

Táto aktivita vznikla úplne spontánne a s nápadom prišli samotné deti. Rozprávali sme sa o tom, ako sa prejavuje priateľstvo v našich vzťahoch. Ako vyzerá dobrý priateľ? Prečo je dobré nadväzovať, budovať a prehľbovať priateľstvá? Ako by sme mohli prejavovať priateľstvo? Deti odpovedali, že môžu priateľa privítať po príchode do triedy objatím. Alebo mu pomôcť preniesť si tašku zo šatne do triedy. Ak sa v triede udeje

podobná situácia, zachytávam ju a poviem: Aha, Paťko, toto bol prejav priateľstva. Deti si v nadväznosti na túto životnú zručnosť začali sami písať listy pre chýbajúcich spolužiakov. Hoci išlo niekedy iba o krátkodobú absenciu, vidím, že deti majú medzi sebou navzájom vybudované silné väzby. To je pre mňa veľmi dôležité: aby sa deti cítili dobre, v bezpečí a prijaté.

Čo deti píšu v týchto listoch?

Listy vyzerajú rôzne, nechávam to na samotných deťoch. Ide predovšetkým o povzbudzujúce a podporujúce správy. Vyjadrujú, že im spolužiak v triede chýba, želajú mu skoré uzdravenie a tešia sa na jeho návrat. Udržujú tak medzi sebou pocit spolupatričnosti a starostlivosti aj vtedy, keď niektorí nemôžu byť fyzicky prítomní. Je potešujúce pozorovať, ako deti vyvinú nezištnú aktivitu navyše iba preto, aby niekoho potešili.

Ako reagovali choré deti na tieto správy?

Boli dojaté, keď dostali pozdravy od spolužiakov. Niektoré po svojom súrodencovi dokonca poslali na list aj odpoveď.

Aké prístupy používate vo svojej práci?

Je mi blízka metodika vysoko efektívneho učenia Susan Kovalikovej, ktorá systematicky rozvíja životné zručnosti. Dnes totiž nevieme, čomu sa budú naše deti v živote venovať či kde budú pracovať, ale komunikačné zručnosti, kultivovaný prejav, zodpovednosť, čestnosť, proaktivitu, vytrvalosť a trpezlivosť, schopnosť spolupracovať v tíme a podobne, budú potrebovať bez ohľadu na to, akému povolaniu sa budú venovať. Ak budú čestnými, zodpovednými, láskavými a vnímavými ľuďmi, budú zaiste úspešní v osobnom aj pracovnom živote.

Ako spolupracujete s rodičmi vašich žiakov?

Máme klasické rodičovské združenia, ale

občas i netradičné, napríklad spoločný piknik. Konzultácie realizujeme prevažne vo forme ŽUR – stretnutia v trojici žiak, učiteľ, rodič. Je to nápad kolegu Dávida Králiku, ktorým som sa inšpirovala. Keď sa rozprávame o dieťati, zdá sa mi voči nemu fér, ak je na stretnutí prítomné i ono. Prebieha to tak, že si pomenujeme, čo sa nám podarilo za predchádzajúce obdobie a čomu sa chceme spoločne v nasledujúcom období venovať. Dieťa má výrazný priestor na sebahodnotenie.

Spomínali ste, že vaša škola ponúka podporné prostredie pre učiteľov. Akú podporu cítite od slovenskej verejnosti?

Zrejme sa pýtate na postavenie učiteľa na Slovensku. Každý jeden z nás môže prispieť k jeho zlepšeniu. I ja ako učiteľ môžem prispieť k zvýšeniu sociálneho statusu učiteľa, pretože môžem oceniť kolegyňu či kolegu. Z pozície rodiča môžem učiteľke či učiteľovi svojho dieťaťa poďakovať za konkrétne pozitívne veci, ktoré si v jeho práci všimnem. I týmto spôsobom prinášam pozitívnu zmenu.

Ešte na záver otázka k Levoči. Ako naše mesto vnímate?

S mnohými miestami v meste sa mi spájajú krásne spomienky. Zakaždým, keď sa vraciam do Levoče, poviem si, že je to kúzelné, malebné miesto.

Vzali ste do Levoče aj svojich žiakov?

Áno, boli sme tu na školskom výlete. Užili si, že mohli spoznať, odkiaľ pochádza ich pani učiteľka. Ukázala som im moje najobľúbenejšie miesta a porozprávala o zážitkoch, ktoré sa mi s nimi spájajú.

Ďakujem veľmi pekne za zaujímavý a príjemný rozhovor.

Vladimíra Novotná Čajová
Foto: archív MB

VYBRANÉ ČLÁNKY SI MÔŽETE VYPOČUŤ AJ AKO PODCAST S NÁZVOM LIMKA – ROZHOVORY.
NÁJDETE ICH NA WEBE MESTA, SPOTIFY, YOUTUBE, GOOGLE A APPLE PODCASTS.

limka
rozhovory

Genersichovu cenu získala tento rok stredoškolačka Katarína Kellnerová

Nadácia Antala Genersicha pravidelne oceňuje úspešných žiakov levočských stredných škôl. Tento rok sa laureátkou ocenenia stala Katarína Kellnerová z Gymnázia Janka Francisciho–Rimavského v Levoči za výborné vzdelávacie výsledky a úspešnú reprezentáciu školy a mesta na rôznych olympiádach a súťažiach. Zhovárala sa Vladimíra Novotná Čajová.

Profesor Genersich bol významným a uznávaným lekárom a pedagógom. Zomrel v roku 1918 a na jeho počesť v roku 1991 vznikla Genersichova nadácia. Každý rok poskytuje finančný a materiálny dar lekárom a študentom medicíny, ktoré schvaľuje nadačný fond. Profesor Antal Genersich sa síce narodil v Trnave, no detstvo prežil v Levoči a Kežmarku, kde navštevoval strýka Samuela Genersicha, ktorý bol známym a váženým levočským lekárom a botanikom, známym svojimi prácami o tatranskej flóre. Ocenená študentka alebo študent získavajú od nadácie okrem diplomu aj finančný dar vo výške 100 dolárov.

Tohtoročnou laureátkou Genersichovej ceny sa stala Katarína Kellnerová, ktorá reprezentuje školu i mesto najmä na biologických olympiádach. Z krajského kola sa do celoštátnej súťaže prebojovala tri roky za sebou a patrí tak medzi TOP 20 študentov

Slovenska súťažiach v biologickej olympiáde. „V škole mám veľmi podporné prostredie,“ povedala Katarína Kellnerová. Jej záujem o biológiu začal už v útlom detstve. Postupne sa túžila stať veterinárkou, neskôr ju zaujímala paleontológia a v súčasnosti sa zameriava na genetiku a mikrobiológiu. „Zaujímam sa o výskum baktérií a vírusov a vedela by som si predstaviť pracovať v oblasti vedy a výskumu,“ pokračuje. Katarína plánuje po strednej škole pokračovať v štúdiu na Karlovej univerzite v Prahe, možno v Nemecku alebo Dánsku. Finančnú odmenu, ktorú v rámci Genersichovej ceny získala, plánuje využiť na nákup novej odbornej literatúry.

Zaujímavé je, že sa okrem štúdia venuje aj herectvu. Navštevuje literárno-dramatický odbor Základnej umeleckej školy v Levoči. Plánuje sa zapojiť aj do aktivít novovznikajúceho združenia amatérskych hercov zo Spiša s názvom Aeternas, O. Z.

Na oceňovaní opísala zástupcom nadácie a hosťom z Maďarska laureátku Katarínu Kellnerovú učiteľka Beáta Prochádzková: „Katka pracuje vytrvalo, potichu, bez rozruchu okolo seba, ale o to výraznejší je na konci dosiahnutý výsledok. Je na seba prísna, kritická, dokáže správne vyhodnotiť vlastnú prácu. Preto sa nazdávame, že v budúcnosti o Katke ešte budeme počuť ako o veľkej a významnej výskumníčke.“

Katarína, blahoželáme!

Príroda okolia Levoče ponúka obrovské bohatstvo

Levoča, nachádzajúca sa v srdci Spiša, obklopená horami a nádhernou prírodou, je krajom osídleným už tisícročia. Je obrazom ľudí, ktorí v nej žili od poslednej doby ľadovej, približne pred 10 000 rokmi, až po súčasnosť, pričom rôznorodí obyvatelia výrazne pretvorili jej tvár. V niektorých odlahlých častiach si príroda zachovala svoj prirodzený príbeh dodnes.

O harmonickej krajine Spiša, okolí Levoče a jeho prírode sme sa rozprávali s Petrom Olekšákom zo Správy Národného parku Slovenský raj, ktorý je aj vášnivým fotografom.

„Ste expertom na prírodu okolia Slovenského raja a Levoče aj preto, lebo žijete v Levoči, pracujete pre Správu Národného parku Slovenský raj a vaša manželka pochádza z Popradu, takže máte tieto naše lesy dôkladne preskúmané.

K prírode Spiša mám veľmi blízky vzťah. Na jednej strane je to pracovný vzťah, kde posudzujem stavebné zámery v Levoči a okolí, na území Slovenského raja, Spiša, Spišskej Novej Vsi a čiastočne aj v okrese Poprad a hodnotím ich vplyv na prírodu. Na druhej strane ma už dávno zaujala fotografia krajiny Spiša, a tak sa na tieto miesta často vraciam, aby som ich zachytil a podelil sa o svoje vizuálne vnímanie s ostatnými.

Aká je príroda okolia Levoče?

My, Levočania, ale aj obyvatelia Spiša, máme to šťastie, že žijeme v prostredí bohatom na kultúrne a historické hodnoty, ktoré sú známe aj vo svete a zapísané v UNESCO, ako napríklad Levoča a Spišský hrad. Okrem toho máme v blízkosti národné parky: Slovenský raj, Vysoké Tatry, Pieninský národný park a Nízke Tatry. Toto všetko je veľmi blízko Levoče, a tak máme možnosť užívať si krásu prírody a historické pamiatky po celý rok. Pre návštevníkov je to rovnako atraktívne, pretože keď sa ubytujú na Spiši alebo v Levoči, majú bohatý program na výlety a objavovanie.

Ako to vyzerá z pohľadu ochrany prírody? Je potrebné zasahovať do činnosti turistov a turizmu?

Využívame to, čo nám bolo darované – základná geomorfológia tohto územia a úsilie ľudí, ktorí tu žili pred nami. Naša krajina je svedectvom, že človek dokáže komunikovať s prírodou a pretvárať ju na svoj obraz bez jej úplného zničenia. Väčším zásahom bola výstavba diaľnice, kde štvrtina úseku je na mostoch, viaduktoch a v tuneloch, čo minimalizuje vplyv na migráciu zvierat.

Aké druhy stromov tu rastú?

V Levoči a okolí máme veľké množstvo krásnych vzrastlých stromov, prevažne z obdobia 19. storočia. Napríklad Lipová aleja, ktorá vedie z Levoče na Mariánsku horu, bola vysadená v roku 1899. Aleja je z veľkej časti tvorená lipami, ale nájdeme tam aj buky a javory. Jednou zo zaujímavostí je stará jablň, ktorá tam rastie medzi lipami. V okolí Spišského hradu sú tiež významné historické aleje. Našou úlohou je zachovať a obnovovať tieto aleje, aby sme nezamenili krásu prírody za billboardy. Máme tu aj jednu z najstarších alejí na Slovensku, pri hodkovskom kaštieli, s vyše 200-ročnými stromami. Aj v Levoči máme staré stromy, napríklad v nemocničnom parku, kde rastie buk s obvodom kmeňa 5 metrov a patrí k najhrubším bukom na Slovensku.

Do akej miery poľovníctvo ovplyvňuje alebo pomáha ochrane prírody?

Pracujem na Správe Národného parku Slovenský raj, kde sme od roku 2022 aj správcami lesov. Po reorganizácii sme prevzali

okrem lesov aj lesníkov a poľovnícky revír. Poľovníctvo realizujeme s cieľom zlepšiť stav lesa, nie pre trofeje. Napríklad, kontrolujeme populáciu jeleňov, aby malé jedličky mohli rásť. Diviacia zver je momentálnym problémom v Slovenskom raji, kde zničené lúky pripomínajú oráčiny, v nedávnej minulosti bol takýto problém v podhorí. Poľovníci a ochranári nemusia byť nutne nepriateľia, lov zvierat pre obživu je tu od nepamäti a je to z môjho pohľadu akceptovateľný spôsob využívania krajiny. Na druhej strane musím uviesť, že nemám veľmi pochopenie pre trofejový lov, aby najkrajšie zvieratá z prírody viseli niekde na stene.

Ako Tatry ovplyvňujú Levočské vrchy, ktoré ležia v ich dažďovom tieni?

Prevažujúce západné prúdenie vetrov pri naša zrážky, ktoré sa na náveternej strane Tatier vypršia, takže Spiš leží v dažďovom tieni s omnoho suchšou klímou. To ovplyvňuje vegetáciu, ktorá je odolnejšia voči suchu. Preto sa na Spiši tak dobre darí napríklad borovici, ktorá je prispôbena takýmto podmienkam. Vplyva to aj na lyžovanie, keďže v zime na Spiši máme menej

snehu ako na Orave a Kysuciach.

Ako môžeme my ako jednotlivci prispieť k ochrane prírody? Máte nejaké tipy a triky?

V prírode by sme sa mali správať ako na návšteve, rešpektovať zvieratá a minimalizovať svoj vplyv. Ak sa vyberieme do prírody so psami, nemali by sme ich púšťať voľne, najmä v období, keď sú mláďatá na zemi. Mali by sme po sebe odnášať odpadky a rešpektovať vyhradené turistické chodníky, aby sme nerušili zver a nezvyšovali riziko stretu s ňou. Celkovo by sme mali prírodu vnímať s úctou a pokorou.

sú novodobým fenoménom, ktoré pomerne často vidieť a počuť aj v lesoch. Ako ich vnímate z pohľadu ochrany prírody?

Drony sú dnes veľmi ľahko dostupné. Ich vplyv na zvieratá je jednoznačný. Môžem hovoriť z osobnej skúsenosti. Videl som, ako dron preletel vedľa hniezda sokola sťahovavého, ktorý to vnímal ako útok iného vtáka a bránil sa. Zaútočil na dron, ktorého vnímal ako narušiteľa. Dron môže takého vtáka poraniť a bez obživy ostanú mláďatá v hniezde, ktoré tak môžu byť odsúdené na smrť hladom. Áno, skutočne je to novodobý fenomén, ktorý jednak narúša súkromie v mestách, ale aj život v prírode.

Štvorkolky sú dnes rovnako veľmi dostupné. Zvieratá sú zvyknuté na pokoj. Ak sú prichasto vyrušované, vplyva to aj na ich život, mortalitu, vyvážanie mláďat. Ich život sa tak stáva čoraz ťažší. V zimnom období ich vyrušujú aj snežné skútre. Sú hlučné, rýchle, zvieratá pred nimi utekajú. Ak je hlboký sneh, častokrát sa vysilia a majú problém to prežiť. Súčasná doba priniesla tieto fenomény a my sa musíme s nimi nejako vysporiadať. Dôležité je uvedomenie si rizík, ak niekto tieto zariadenia používa, a následne aj represie, ktoré musia v niektorých prípadoch nastúpiť.

Ďakujem veľmi pekne za váš čas a rozhovor.

Vladimíra Novotná Čajová

Ešte posledná téma. Drony a štvorkolky

OTVÁRACIE HODINY
od 1. 1. 2024

ZBERNÝ DVOR
Kežmarská cesta 65, Levoča

pondelok - piatok: 06.00 - 14.00
(obedňajšia prestávka 10.00 - 10.30, posledný vstup o 13.45)

sobota: 08.00 - 16.00
(obedňajšia prestávka 12.00 - 12.30)

nedeľa, sviatky: zatvorený

Pre aktuálne informácie, prosím, sledujte web ts.levoča.sk, alebo skupinu Zber odpadu v Levoči

TECHNICKÉ SLUŽBY MESTA LEVOČA VÁM PRINÁŠAJÚ OZNAMY NA NAJBLIŽŠIE OBDOBIE:

- **Zber ZKO** (zmesový komunálny odpad) **sa zo štvrtka 29. 8. presúva na piatok 30. 8. 2024!**
- **zberný dvor** bude v piatok **16. 8. 2024 otvorený v obmedzenom režime** a vo štvrtok **29. 8. 2024** (Výročie SNP) bude **zatvorený**,
- zber separovaných zložiek bude v auguste prebiehať z IBV v Levoči podľa kalendára zberu:
  - o v **stredu 7. 8.** je **zber plastov spolu s VKM**,
  - o v **piatok 9. 8.** zbierame **sklo**,
  - o **papier** budeme zbierať v **stredu 21. 8.** a
  - o **zber kovov** je naplánovaný na **piatok 23. 8.**,
- zber **bioodpadu zo záhrad** z IBV sa uskutoční v stredu **14. 8.** a **28. 8.** – do viditeľne označenej zbernej nádoby môžete vkladať: **odpad z orezov drevín a krovín, stromovú kôru, piliny, hobliny, pokosenú trávu, vypletú burinu, lístie, rastlinný odpad z kvetinných záhonov, vňate a listy zo zeleniny, opadané a prezreté ovocie, zvyšky z čistenia sezónnej zeleniny a ovocia, škrupiny z orechov** a pod. **nesmie sa vkladať:** biologicky rozložiteľný odpad uložený v plastových vreciach, zvyšky jedál, uhynuté zvieratá, exkrementy spoločenských a hospodárskych zvierat, oleje, tuky,
- zbery prebiehajú vždy od 6.00 do 14.00 hod.,
- zbery odpadov z KBV sa riadia samostatným týždenným harmonogramom,
- v prípade, ak vám vznikne väčšie množstvo vytriedených odpadov (sklo, kovy, papier, plasty, VKM – nápojové kartóny, bioodpad zo záhrad), máte možnosť ich odovzdať bezplatne aj na zbernom dvore,
- **opakovane použiteľné vrecia** na separované zložky (sklo, kovy, papier, plasty s VKM) si môžete vyzdvihnúť na zbernom dvore, alebo si tu môžete zakúpiť **zberné nádoby** (na sklo, kovy, papier, plasty s VKM, bioodpad zo záhrad, zmesový komunálny odpad), **novinkou je zberná nádoba žltá (na plasty) 240-litrová.**

ZA VYTRIEDENÝ ODPAD OBČAN NEPLATÍ, JEHO ZBER HRADIA VÝROBCOVIA PROSTREDNÍCTVOM POVERENEJ ORGANIZÁCIE.

Predchádzajme vzniku odpadu - snažme sa odpad netvorit' vôbec.

Z ČINNOSTI MESTSKEJ POLÍCIE V JÚNI 2024

Dňa 9. 6. 2024 hliadky MsP a Miestnej občianskej a preventívnej služby zabezpečovali verejný poriadok a reguláciu dopravy počas Dňa detí v severnom parku na Nám. Majstra Pavla.

Dňa 10. 6. 2024 v čase o 10.30 hod. bola hliadka MsP požiadaná personálom Nemocnice Agel o súčinnosť pri hľadaní ušlého pacienta z detského oddelenia. Hliadka pacienta našla na Sídl. pri prameni a kontaktovala personál nemocnice.

Dňa 15. 6. 2024 v čase 18.40 hod. sa na oddelenie MsP dostavila nálezkyňa mobilného telefónu z parku na Nám. Majstra Pavla. Hliadka následne po zistení a stotožnení mobilný telefón odovzdala majiteľovi.

Dňa 19. 6. 2024 v čase o 15.00 hod. hliadka MsP regulovala dopravu počas dopravnej nehody na Košickej ulici a následne asistovala posádke RZP pri prevoze pacienta vrtuľníkom z areálu futbalového štadióna.

Dňa 20. 6. 2024 v čase o 10.00 hod. hliadka prijala oznámenie o znečistení vozovky betónom na ulici Za sédriu. Hliadka následne zistila a upozornila vodiča domiešavača betónu na bezodkladné upratanie vozovky.

Dňa 25. 6. 2024 v čase o 14.30 hod. poskytla hliadka MsP súčinnosť pracovníčkam oddelenia sociálnych vecí pri deložovaní nájomníkov z priestorov na Košickej ulici.

Dňa 28. 6. 2024 vo večerných hodinách hliadky MsP vykonali kontrolu požívania alkoholických nápojov na verejnom priestranstve so zameraním na ochranu mladistvých pred alkoholizmom vo vybraných lokalitách Na hradbách, Železničnom riadku a Sídlisku západ.

**Ďakujeme za spoluprácu
pozorným občanom.**

Levoča

Všetky důležité informace v mobilnej aplikácii.

Stiahnite si mobilnú aplikáciu.

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRNE

ROZPIS SLUŽIEB AUGUST 2024
OKRES LEVOČA

29. 8. 2024

8.00 - 18.00	ZELENÁ LEKÁREŇ

Lekárne, ktoré zabezpečujú lekárenskú starostlivosť v rámci prevádzkových hodín počas pracovných dní, soboty a nedele:

8.00 - 20.00	Lekárne Dr. Max (Pri podkove 7)

8.00 - 20.00	Lekárne Dr. Max (Predmestie 3)

ZELENÁ LEKÁREŇ
(Železničný riadok 1219/2,
tel. 053/451 02 22

Lekárne Dr. Max
(Pri podkove 7)
tel. 0901 961 267

Lekárne Dr. Max
(Predmestie 3)
tel. 0901 961 396

súHRADnice
Medzinárodný kultúrny festival
10. 8. 2024
Spišský hrad

Tempus (CZ)
20.00 - Hlavný hudobný hosť
World music s rockovými prvkami inšpirovaná stredovekými melódiami
Štvanci - denný a nočný ohňový rytiersky turnaj na koňoch
Ohňová šou (21.30)

SHŠ Taurus Ater (SK), SHŠ Artego (CZ), Gjall - Nordic folk (SK), SHŠ Páni Spíša (SK), Sokolárska skupina Sabina (SK), Pulcherima Rosa (SK), ShadenProfi Dance Company (SK), Alimah Fusion (SK), kaučiaršský a akvarelový workshop, škola šermu a tanca, remeselníci, detská zóna, živé sochy, hradná kuchyňa, hradná čítareň

súHRADnice
Medzinárodný kultúrny festival
10. 8. 2024
Spišský hrad

Ohňová šou na koňoch
21.30
Štvanci - denný a večerný rytiersky turnaj na koňoch
Tempus 20.00 - hlavný hudobný hosť - World music s rockovými prvkami, inšpirovaná stredovekými melódiami

SHŠ Taurus Ater (SK), SHŠ Artego (CZ), Gjall - Nordic folk (SK), SHŠ Páni Spíša (SK), Sokolárska skupina Sabina (SK), Pulcherima Rosa (SK), ShadenProfi Dance Company (SK), Alimah Fusion (SK), kaučiaršský a akvarelový workshop, škola šermu a tanca, remeselníci, detská zóna, živé sochy, hradná kuchyňa, hradná čítareň

súHRADnice
Medzinárodný kultúrny festival
10. 8. 2024
Spišský hrad

Štvanci (CZ)
Denný a nočný - ohňový rytiersky turnaj na koňoch
Tempus (20.00) - hlavný hudobný hosť - World music s rockovými prvkami inšpirovaná stredovekými melódiami
Ohňová šou (21.30) - Artego, Páni Spíša, Štvanci

SHŠ Taurus Ater (SK), SHŠ Artego (CZ), Gjall - Nordic folk (SK), SHŠ Páni Spíša (SK), Sokolárska skupina Sabina (SK), Pulcherima Rosa (SK), ShadenProfi Dance Company (SK), Alimah Fusion (SK), kaučiaršský a akvarelový workshop, škola šermu a tanca, remeselníci, detská zóna, živé sochy, hradná kuchyňa, hradná čítareň

CHRÁŇTE SVOJ MAJETOK S NAJVÝHODNEJŠÍM POISTENÍM

11 POISTOVNÍ NA JEDNOM MIESTE

ŠTEFAŇÁK Vladimír
0918 429 395
VETROVÁ 5, LEVOČA
POISTENIE-LEVOCA.SK
le.kancel@gmail.com
Merkury Broker - Levoča

Stále na pôvodnom mieste pod pizzériou oproti bývalému daňovému úradu

Merkury Broker
VÁS PRIATEĽ PRI POISTENÍ

SLEDUJTE NÁS NA INSTAGRAME

@mestolevoca
@thisislevoca

Instagram

planeta LEVOCA
Café & Restaurant

catering
z Levoče

SVADBY * OSLAVY * KARY

Spoločenská miestnosť (oproti bazilike, Nám. Majstra Pavla 19)
30 - 110 osôb
Vlastná studená a teplá kuchyňa
Priamo na prevádzke

Rezervácie: 0948 030 545, 0948 700 522
Facebook: planetalevoca
Stačí sa rozhodnúť (Pia - Sob 12.00 - 02.00 hod.)

Malí múzejníci prázdninujú už tretie leto v interaktívnom Múzeu špeciálneho školstva

Už tretí rok v Múzeu špeciálneho školstva v Levoči prázdninuje 40 malých ekomúzejníkov. Desať dní zážitkov, interakcie, edukácie, a to všetko prepojené so zelenou a kvitnúcou prírodou.

Interaktívne a moderné Múzeum špeciálneho školstva v Levoči, okrem stálej zážitkovej expozície, edukatívnych programov, populárneho cestovateľského Legendaria či geocachingu, už tretie leto prichádza s projektom pre malých, zvedavých múzejníkov. V tomto roku sme uspeli v programovej výzve za Zdravý a čistý kraj II., vyhlásenej Nadáciou VSE, preto tohtoročný 3. ročník nesie názov Ekomúzejníci v akcii. V obidvoch termínoch, od 15. - 19. júla a od 5. - 9. augusta múzeum navštívi spolu 40 malých múzejníkov. Deti vo veku od 6 do 11 rokov budú spoznávať nielen našu školskú históriu, unikátne exponáty či zamýšľať sa nad významom ľudských zmyslov, testovať si tie vlastné, ale spoločne vytvoríme zelenú oázu v átriu objektu, v ktorom múzeum sídli. Cieľom nášho 5-dňového stretávania sa v rámci jedného turnusu je prepojenie histórie s prírodou, vdychnutie života objektu zo 16. storočia, vytvorenie zelenej oázy pre návštevníkov múzea, ale aj okoloidúcich Levočanov či turistov. 40 malých múzejníkov bude spoznávať bylinky, skalničky, trvalky či iné zelené rastliny, okrasné či úžitkové, vysádzať, polievať dažďovou vodou, ale aj maľovať či zdobiť záhony.

Pre deti už nebudú neznáme pojmy ako expozícia, exponát, zbierkový predmet či replika. Na základe vlastnej skúsenosti porozumejú lepšie úlohy múzea, tým, ktorí v múzeu pracujú, ale i tomu, aké činnosti múzejníci vykonávajú.

Organizátori každý deň tohtoročného 5-dňového maratónu prepojili s výstižným headlinom, ktorý veľa napovedá. Pondelok - **Komu sa nelení, tomu sa zelení**, utorok - **Je to pre nás hračka**, streda - **Čisti, zbieraj, separuj**, štvrtok - **Sedí žaba na prameni**, piatok - **A okolo Levoči, tam še voda točí**. Pestrý a bohatý program, prebiehajúci v interiéri múzea, ale aj jeho exteriéri či zaujímavých častiach mesta Levoča je tematicky spätý s odbornou problematikou múzea a prírodou.

Zväčša v popoludňajšom čase spoločne pripravíme a osadíme hmyzie domčeky, vyzdobíme zbernú nádobu na dažďovú vodu, naučíme sa, čo je upcycling, vyzbierame odpadky od múzea po Zberný dvor v Levoči, kde sa dozvieme čo a ako separovať, naše kroky povedú aj k Žabej ceste. Záver týždňa bude patriť pátracej hre, hľadaniu a pomenovaniu studničky v okolí Levoče, stretnutiu s majiteľom vodiaceho psíka či workshopu prvej pomoci.

Cieľom tohtoročného letného projektu Ekomúzejníci v akcii je vytvorenie multifunkčného, doposiaľ chýbajúceho priestoru pre návštevníkov múzea i náhodných okoloidúcich. Vytvorením zelenšieho prostredia v rámci centra mesta Levoča pouká-

žeme na viacero funkcií novej, zelenej oázy. Prioritnou úlohou je eko funkcia – domov pre hmyz, drobné vtáctvo, včelstvo a zmierenie lokálnej klímy vďaka využitiu dažďovej vody. Druhou, nemenej dôležitou funkciou nového priestoru je možnosť využitia na oddych, relax či neformálne a nevtieravé eko vzdelávanie s prvkami inklúzie.

3. ročník obľúbeného letného projektu Ekomúzejníci v akcii realizujeme vďaka podpore Nadácie VSE.

Počas trvania letného projektu ostávajú jednotlivé vstupy na prehliadku múzea nezmenené s výnimkou prvého vstupu o 9.00 hod., ktorý bude počas celého týždňa rezervovaný pre malých ekomúzejníkov.

Múzeum špeciálneho školstva v Levoči je opäť otvorené sedem dní v týždni vrátane sviatkov. Bližšie informácie o programovej ponuke, otváracích hodinách, vstupnom, ale aj ďalšie informácie nájdete na www.msslevoca.sk a sociálnych sieťach **Facebook** a **Instagram**.

Rezervujte si svoj vstup na prehliadku nášho múzea buď telefonicky +421 918 625 285 alebo mailom mss.levoca@gmail.com.

Informácia pre rodičov: v augustovom turnuse máme voľné posledné 4 miesta. V prípade záujmu nás kontaktujte telefonicky, osobne alebo mailom.

Štefánia Petreková
Múzeum špeciálneho školstva v Levoči

Gréci kvôli olympiádam odkladali svoje vojny, my kvôli vojnám odkladáme olympiády

Píše sa rok 776 pred Kr. Vo vzduchu cítiť more, slnko a napätie. Desiatky zvedavcov zblízka i z ďaleka putujú na jedno miesto. Na miesto, kde na víťazov čaká večná sláva a uznanie. Na miesto vzájomného merania síl i umeleckého súťaženia. Do Olympie. Aká bola Olympiáda v staroveku? Kto sa mohol súťažiť v jednotlivých disciplínach zúčastniť? A aká bola odmena pre víťaza?

Grécke mesto Olympia sa nachádza v údolí rieky Alfeios, v severozápadnej časti Peloponézu, blízko Iónskeho mora. Práve tu sa v roku 776 pred Kr. konala olympiáda, ktorá sa podľa tradície považuje za prvú. Pre Grékov boli tieto hry významné natoľko, že ich považovali za začiatok gréckeho kalendára. V čase, keď sa slávnosti a hry nekonali, bola Olympia zapadnutou dedinou. Bola však jednou z mnohých panhelénskych svätýň. V praxi to znamenalo, že do nej mali prístup všetci Gréci. Bola zasvätená najvyššiemu bohu Diovi, a tak nie je ničím prekvapujúcim fakt, že hry boli spojené s náboženskými oslavami. Ich pôvod je opradený legendami. Jedna z nich pripisuje vznik hier Heraklovi, ktorý si takto uctil svojho otca Dia po tom, čo dokončil všetkých dvanásť úloh, ktoré mu priniesli slávu.

Olympijské hry boli najstaršie a najvýznamnejšie zo všetkých panhelénskych hier. K nim patrili aj tzv. pýthijské hry v Delfách, konané na počesť boha Apollóna, (konali sa každé štyri roky - dva roky po Olympiáde, víťaz získal vavrínový veniec), némejské hry v Nemei, založené na Diovu počesť, (konali sa každé dva roky, rok pred a rok po Olympiáde, víťaz získal najskôr veniec zo zeleru a potom neskôr dubovú ratolesť) a istmijské, konané v Korinte na počesť boha morí Poseidona (konali sa v rovnakých rokoch ako nemejské, ale v inom ročnom období, víťaz získal veniec z konárov borovice, ktorej stále zelené ihličie symbolizovalo farbu mora).

Hry v Olympii sa konali každé štyri roky, spravidla v júli alebo v auguste. Súťaží sa mohli zúčastniť všetci slobodní Gréci, ktorí ale museli preukázať svoju bezúhonnosť a zdatnosť. Ak splnili tieto podmienky, zložili prísahu, ktorá ich zaväzovala k čestnosti

pri súťažení. Atléti preto súťažili nahí, aby podmienka, že súťažia iba muži, bola ľahko kontrolovateľná. Divákmi mohli byť aj cudzinci a otroci, ale tak isto iba muži. Dozor nad dodržiavaním pravidiel mali tzv. hellanodíkovia. Bol to zbor tvorený z troch a neskôr dvanástich volených funkcionárov. Tí boli sudcami, vyhlasovateľmi víťazov a strážcami posvätného mieru. Tiež určovali presný termín hier. Hry trvali pôvodne jeden deň, potom tri dni a napokon týždeň. Začínali sa a končili obeťami na počesť olympského boha Dia. Obetovala sa mu celá hektakomba, čiže sto volov. Pred, počas aj po hrách bol vyhlásený tzv. posvätný olympijský mier - ekecheiria, aby sa športovci a diváci mohli na hry a z nich dostať bezpečne domov.

Preteky mali spočiatku iba jednu disciplínu. Tou bola jednoduchý beh na dĺžku štadióna, teda približne 197,27 metra. Neskôr pribudol beh na dvojnásobnú vzdialenosť. Nasledovali najdlhšie bežecké preteky na 4800 metrov. Ďalšou disciplínou bolo palé (zápas), pygmé (pästný zápas), pankration (kombinácia zápasenia a pästného boja) a pentatlon (päťboj, ktorý zahŕňal hod diskom, hod oštepom, beh, skok do diaľky a zápasenie). Neskôr sa k týmto disciplínam pridali aj preteky konských záprahov a jazdecké preteky. Nakoniec sa počet disciplín ustálil na počte 23. Neskôr súťažili aj trubači a hlásatelia v sile hlasu a o právo ohlasovať víťazov.

Titul olympionika bol vo vtedajšom svete hodnotený ako najvyššia pocta. Podľa Cicerona sa jeho návrat do rodného mesta vyrovnal rímskemu triumfu, slávnostnému vjazdu vojvodcu po víťazstve vo významnej vojne. Okrem toho bol po celý život stredobodom pozornosti a úcty spoluobčanov

a ak o to stál, mohol dostať ubytovanie a stravovanie z verejných prostriedkov. Mal právo dať si za živa postaviť sochu v Altide. Ak zvíťazil tri razy, mohla mať socha jeho podobu. Inak jeho jedinou odmenou v Olympii bol veniec z listov posvätnéj olivy, ktorú vraj zasadil samotný Herakles. Pramene s istotou hovoria o 250 olympijských hrách. Zachovali sa aj mená vyše 800 víťazov. Prvým bol Koroibos z Élidy, víťaz v behu na prvých hrách a posledným, o ktorom sa zachoval záznam, bol Barastadés z Arménie, ktorý zvíťazil v boxe na 287. hrách v roku 369 po Kr.

Hry neboli iba miestom merania fyzických síl a športového zápolenia. V duchu kalokagathie sa pri pestovaní tela nesmel zabúdať aj na pestovanie ducha a umu. Preto sa v Olympii schádzali okrem športovcov a divákov aj básnici a speváci, aby súťažili pred zhromaždeným ľudom, filozofi a politici, aby vysvetľovali a obhajovali svoje názory, maliari a sochári, aby dosiahli uznanie a načerpali nové námety a inšpiráciu pre ďalšiu tvorbu. Počas hier sa nadväzovali kontakty, dojednávajú zmluvy a dohody.

Túto stránku olympijských hier sa napriek úsiliu Pierra de Coubertina nepodarilo obnoviť. Rovnako aj ekecheiriu, ktorá bola v Grécku podmienkou. Gréci kvôli olympiádam odkladali svoje vojny, my kvôli vojnám odkladáme olympiády... neudialo sa to pred dvomi rokmi a zbrane neutíchajú ani počas aktuálnej letnej olympiády v Paríži.

Zuzana Demčáková

FUTBALOVÝ ŠTADIÓN

Futbal: Dorast

3. 8. 2024 – 14.00 hod.
FK 05 Levoča – OTJ Jamník

17. 8. 2024 – 14.00 hod.
FK 05 Levoča – TJ Tatran Liptovská Teplička

31. 8. 2024 – 14.00 hod.
FK 05 Levoča – 1. ŠK Tatran Spišské Vlachy

Futbal: Muži

11. 8. 2024 – 16.30 hod.
FK 05 Levoča – FK Dulová Ves

25. 8. 2024 – 16.00 hod.
FK 05 Levoča – FK Nižný Hrušov

ZIMNÝ ŠTADIÓN

Začiatok prevádzky ZŠ sa predpokladá od 16. 8. 2024, keďže nemáme odsúhlasené termíny s hokejovým klubom, preto nemôžeme stanoviť čas verejného korčuľovania.

ŠPORT

TAJOMNÁ LEVOČA A KARPATSKÝ REMESELNÝ TRH

Dopravný režim

V súvislosti s konaním podujatí Tajomná Levoča a Karpatský remeselný trh bude od štvrtka 15. 8. 2024 od 15⁰⁰ hod. do nedele 18. 8. 2024 do 6⁰⁰ hod. zavedený osobitný dopravný režim v meste Levoča, a to uzávierka časti Námestia Majstra Pavla.

Vjazd na Námestie Majstra Pavla z Košickej ulice bude úplne uzatvorený, obchádzková trasa bude vedená po Ružovej, Vetrovej a Kláštorskej ulici.

Južná časť námestia bude prejazdna a dopravne prístupná z Vysokej ulice po komunikáciu medzi Evanjelickým kostolom a radnicou.

Uzávierka a obchádzková trasa bude vyznačená dočasným dopravným značením.

Parkovanie osobných motorových vozidiel bude povolené na parkoviskách a miestnych komunikáciách, nepodliehajúcej osobitnému dopravnému režimu.

Pre parkovanie autobusov bude vymedzený jeden jazdný pruh na ceste III/3225 (Kežmarská cesta) v smere od Levočskej Doliny.

Zastávky MHD na Košickej ulici a Námestí Majstra Pavla budú počas platnosti osobitného dopravného režimu dočasne zrušené

a nahradené zastávkou Košická brána na Kežmarskej ceste.

Zásobovanie miestnych prevádzok bude povolené len zásobovacím vozidlám v čase do 9.00 hod.

Dovoľujeme si požiadať všetkých účastníkov cestnej premávky o rešpektovanie dočasného dopravného značenia, zvýšenú pozornosť a ohľaduplnosť pri dodržiavaní dopravných usmernení.

Odd. IČ,ÚPaŽPSÚ

12
OV
P

01

VLNY
1. (ŠTV) o 19.00 • Thriller, Historický • 131 min. • ČR,SR • 6€

3
SD
P

02

04

MAČKY V MÚZEU
2. (PIA) o 17.00 • 4. (NED) o 15.00 • Animovaný • 83 min. • RU • 5/6€

15
ST
P

02

TICHÉ MIESTO: Prvý deň
2. (PIA) o 19.00 • Horor • 99 min. • USA • 6€

18
OV
P

08

MORD
8. (ŠTV) o 19.00 • Dráma, Komédia • 85 min. • ČR,SR • 6€

12
ČD
P

09

BORDERLANDS
9. (PIA) o 19.00 • Akčný, Dobrodružný, Sci-fi • 100 min. • USA • 6€

7
SD
P

10

11

MAČACIA DUŠA
10. (SOB) o 17.00 • 11. (NED) o 15.00 • Anim. • 88 min. • VB,CAN • 5/6€

12
ST
P

10

12

KONČÍ SA TO NAMI
10., 12. (SOB, PON) o 19.00 • Romantický, Dráma • 123 min. • USA • 6€

18
OV
P

22

23

MIKI
22., 23. (ŠTV, PIA) o 19.00 • Akčný, Thriller, Dráma • 110 min. • SR, ČR • 6€

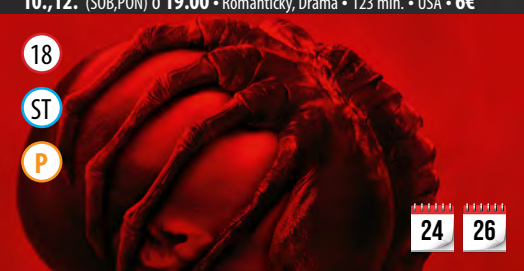

7
SD
P

24

25

ELLI A PARTIČKA PRÍŠERIEK
24. (SOB) o 17.00 • 25. (NED) o 15.00 • Animovaný • 87 min. • DE • 5/6€

18
ST
P

24

26

VOTRELEC: Romulus
24., 26. (SOB, PON) o 19.00 • Horor, Sci-fi • 119 min. • USA • 6€

15
ČT
P
FK

27

V MENE CTI
27. (UTO) o 19.00 • Dráma, Historický • 101 min. • FR • 4/6€

12
ST
P

29

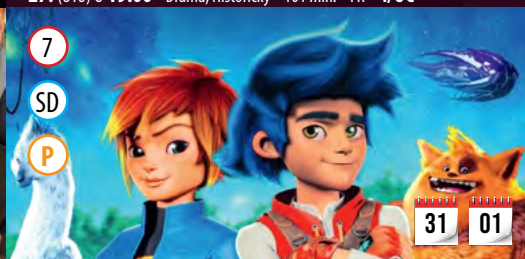
TWISTERS
29. (ŠTV) o 19.00 • Akčný, Dobrodružný, Thriller • 123 min. • USA • 6€

12
ČD
P

30

DAJ SI POHOV, MLADÝ! 2
30. (PIA) o 19.00 • Komédia, Rodinný • 101 min. • FR • 6€

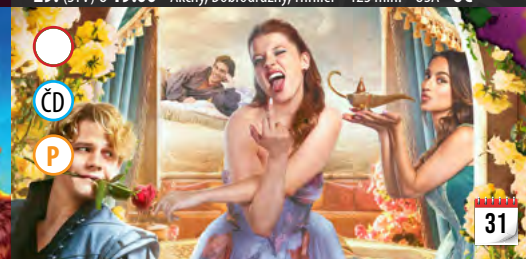

7
SD
P

31

01

CESTA ZA LEGENDOU
31. (SOB) o 17.00 • 1. (NED) o 15.00 • Anim. • 85 min. • FR • 5/6€

ČD
P

31

FAKJŮ PRINCEZNĚ
31. (SOB) o 19.00 • Komédia • 123 min. • DE • 6€

LETNÉ KINO
ÁTRIUM MESTSKÉHO DIVADLA
LEVOČA • AUGUST • 20.00

- Veková prístupnosť
- Premiéra
- Jazyková verzia
- Možnosť uplatniť zľavu s preukazom FK

U filmov s nevhodnosťou a neprístupnosťou do 18 rokov nie je návšteva mladších osôb možná ani so súhlasom zákonného zástupcu, alebo v spríevode dospelšej osoby.

U filmov s vekovou nevhodnosťou do 15 rokov je možná návšteva osoby mladšej ako 15 rokov iba za predpokladu, že dosiahla vek minimálne 12 rokov a k návšteve dal súhlas jej zákonný zástupca.

Digitizáciu kina Úsmev finančne podporil Audiovizuálny fond v rámci komplexného projektu, realizovaného vďaka finančnej podpore predsedu vlády Slovenskej republiky.

AUDIO VIZUÁLNY FOND

Rezervácia vstupeniek na internetovej stránke kino.levoca.sk Predpredaj a predaj vstupeniek hojnu pred premietaním v pokladni kina Úsmev Levoča t.č. 053/4512208. Zmena programu vyhradená!

TAJOMNÁ LEVOČA

15. - 17. AUGUST 2024

KARPATSKÝ REMESELNÝ TRH
16. - 17. 8. 2024 12.00 - 20.00

15. 8. ŠTVRTOK

11.00 SLÁVNOSTNÉ FANFÁRY
BALKÓN HISTORICKEJ RADNICE

11.00, 13.30, 15.00 KONCERTY VEŽOVEJ HUDBY
BALKÓN HISTORICKEJ RADNICE

17.00 **LEVOČA KRÁĽOV**
VÝSTAVA, DOBOVÝ SPRIEVOD A TURNAJ NA KOŇOCH
NA POČEŠŤ STRETNUTIA KRÁĽOV JAGELLONCOV
PRIESTOR PRI RADNICI

19.00 **BOBÁŇOVCI** - TERCHOVSKÝ ORCHESTER ĽUDOVÝCH NÁSTROJOV
SEVERNÝ PARK

20.30 **MUZIKA MILANA RENDOŠA**
SEVERNÝ PARK

16. 8. PIATOK

SOBOTA 17. 8.

KONCERTY VEŽOVEJ HUDBY 11.00, 13.30, 15.00
BALKÓN HISTORICKEJ RADNICE

DYCHOVÁ HUDBA MESTA LEVOČA 12.30
SEVERNÝ PARK

TAJOMNÁ ZÁHRADA 14.00
PARK PRI FONTÁNE DOBROČINNOSTI

THE COLT 14.00
SEVERNÝ PARK

MARIETTA MAREKOVÁ 15.00
SEVERNÝ PARK

SHAMAN 16.00
SEVERNÝ PARK

ROLLANĎACI 3jo 17.00
HLAVNÉ PÓDIUM

LÚČNICA 19.00
HLAVNÉ PÓDIUM

VIDIEK 21.00
HLAVNÉ PÓDIUM

VIMARIDA (NOR) 22.30
HLAVNÉ PÓDIUM

OLDIES DISCO 23.30
90-TE ROKY
HLAVNÉ PÓDIUM

KONCERTY VEŽOVEJ HUDBY 11.00, 13.30, 15.00
BALKÓN HISTORICKEJ RADNICE

12.30 **ALEX BAND LEVOČA**
SEVERNÝ PARK

14.00 **TAJOMNÁ ZÁHRADA**
PARK PRI FONTÁNE DOBROČINNOSTI

14.00 **KAMIL BARTKO**
SEVERNÝ PARK

15.00 **THE RUSNACK'S**
HLAVNÉ PÓDIUM

16.00 **CZARNI GÓRALE**
Z PRZYSIETNICY (PL)
HLAVNÉ PÓDIUM

17.00 **HEĽENINE OČI**
HLAVNÉ PÓDIUM

19.00 **NA SRDCI MI HRAJ**
HITY KAROLA DUCHOŇA
HLAVNÉ PÓDIUM

21.00 **MAJSELF & FILLIPIAN**
HLAVNÉ PÓDIUM

22.00 **MARKO GLOWS & SADBOY**
S TANEČNÝM VYSTÚPENÍM DENZZ INDUSTRY
HLAVNÉ PÓDIUM

23.00 **WALLKY**
HLAVNÉ PÓDIUM

SPRIEVODNÉ AKTIVITY:

TAJOMNÁ ZÁHRADA PLNÁ ZÁBAVY PRE NAJMENŠÍCH, VÝSTAVY V GALÉRII
MESTA LEVOČA, VO VEŽI BAZILIKY A V SEVERNOM PARKU,
MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL VEŽOVEJ HUDBY,
VEŽA BAZILIKY SV. JAKUBA
A INÉ...

PODUJATIE
FINANČNE PODPORILI

PARTNER

MINISTERSTVO
FINANCIÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
„Realizované s finančnou podporou
Ministerstva financií Slovenskej republiky“

MINISTERSTVO
CESTOVNEHO RUCHU
A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
„Realizované s finančnou podporou
Ministerstva cestovného ruchu a športu
Slovenskej republiky“

TAJOMNÁ
LEVOČA
2024

ORGANIZÁTORI

LETO V LEVOČI

DNI MAJSTRA PAVLA 2024

15. 06. - 15. 09.

VEŽA BAZILIKY SV. JAKUBA

výstup a vyhládka
z veže Baziliky sv. Jakuba
veža Baziliky sv. Jakuba

JÚL - AUGUST

LETNÉ KINO
premietanie pod hviezdami
átrium - Mestské divadlo

JÚL - AUGUST

VEŽOVÉ KONCERTY BRASS COLLEGIA

každá nedeľa o 11:00
balkón
historickej radnice

JÚL - AUGUST

PROMENÁDNE KONCERTY DYCHOVEJ HUDBY MESTA LEVOČA

každá nedeľa o 14:00
severný park

05. 07. - 01. 09.

BORIS VAITOVIČ - NEJASNÁ SPRÁVA

výstava malieb a grafič
Galéria mesta Levoča

OD 10. 07.

LEVOČA SO SPRIEVODCOM

komentované
prehliadky mesta
stredy, piatky, soboty o 17:00

01. 08. - 15. 09.

MONIKA STACHO - OKNÁ DUŠE DOKORÁN

výstava fotografických ikon
veža Baziliky sv. Jakuba

04. 08.

ZAHRAJKO

zábavný program pre deti
Areál Žabia cesta

10. 08.

PLÁŽOVICA

tematická hudobná párty
areál Žabia cesta

12. 08. - 17. 08.

MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL VEŽOVEJ HUDBY 9. ročník

balkón historickej radnice

14. 08.

OSLAVA 35. VÝROČIA BRASS COLLEGIA

koncert
Kongresová sála
Mestského divadla
v Levoči

15. 08. - 17. 08.

TAJOMNÁ LEVOČA
A KARPATSKÝ
REMESELNÝ TRH
MULTIŽANROVÝ FESTIVAL
VIDIEK, LÚČNICA,
HELENINÉ OČI, MYSELF
námestie v Levoči

18. 08.

MINIDISKO S LABKOVOU PATROLOU

zábavný program pre deti
areál Žabia cesta

24. 08.

PLÁŽOVICA tematická hudobná párty VOLEJBALOVÝ TURNAJ

areál Žabia cesta

28. 08.

4D FEST vol. 2
breakdance • rap • DJ • graffiti
átrium Mestského
divadla v Levoči

01. 09.

ROZLÚČKA S LETOM EDO DREWO A LESNÁ VÍLA AMÁLKA

zábavný program pre deti
areál Žabia cesta

07. 09.

BEH NA VEŽU

veža Baziliky sv. Jakuba

LEVOČA

so sprievodcom

with a tour guide

každú stredu / piatok / sobotu
every Wednesday / Friday / Saturday

10. 7. - 1. 9. 2024 • 17.00

krátky okruh/short tour • 3€
dlhý okruh/long tour • 6€

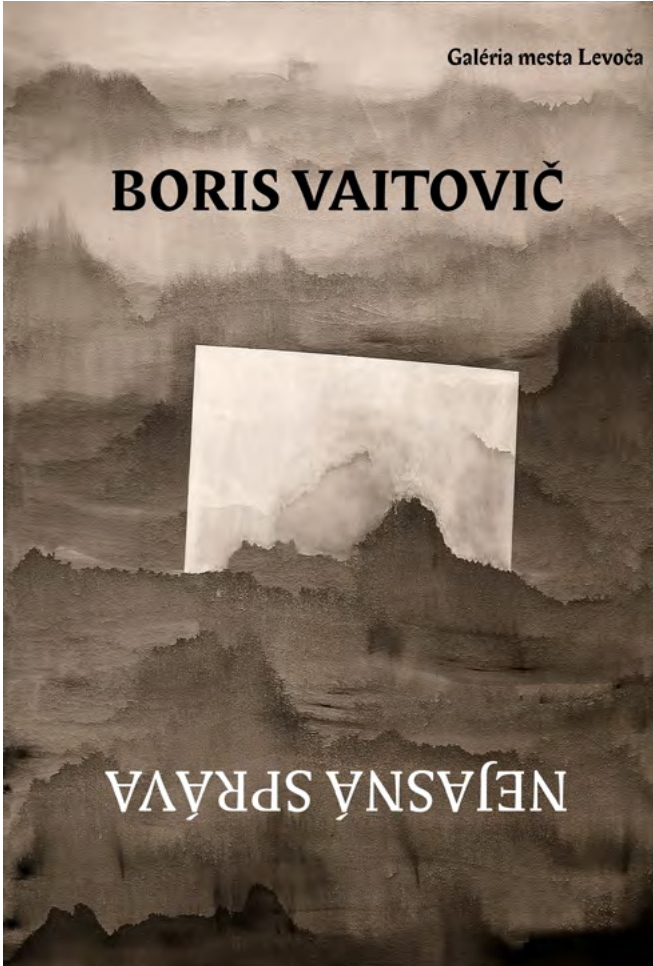

i
AICES
the member

VSTUPENKY / TICKETS
Informačná kancelária mesta Levoča • Tourist information centre
Námestie Majstra Pavla 58, 054 01 Levoča, www.thisislevoča.sk, +421 53 451 3763
Sprievodcovská služba nezahŕňa vstupy do Baziliky sv. Jakuba ani do expozícií SNM-Spišské múzeum v Levoči.

Galéria mesta Levoča

BORIS VAITOVIČ

NEJASNÁ SPRÁVA

LETNÉ KINO

ÁTRIUM MESTSKÉHO DIVADLA LEVOČA • AUGUST • 20:00

VSTUPNÉ 6€

7. 8. 2024   21. 8. 2024

Kavej
v kinách od 15. júla 2024

VLNY
v kinách od 1. augusta 2024

MONIKA STACHO
OKNA DUŠE DOKORÁN
VEŽA SV. JAKUBA, LEVOČA
1. 8. - 15. 9. 2024

IX. ROČNÍK
12. - 17. AUGUST 2024

BALKÓN HISTORICKEJ RADNICE

KAŽDÝ DEŇ V ČASOCH
11.00 • 13.30 • 15.00

- 12.** DIKOBASS (SK)
- 13.** PREŠOVSKÍ TRUBAČI (SK)
- 14.** THEATER BRASS MISKOLC (HU)
- 15.** SVĀTOKRÍŽSKÝ BRASS KVINTET KIELCE (PL)
- 16.** BRASS KVINTET KONZERVATÓRIA
NA TIMONOVEJ ULICI V KOŠICIACH (SK)
- 17.** BRASS COLLEGIUM LEVOČA (SK)

14. 8. 2024 o 18.00 hodine
VÁS POZÝVAME DO KONGRESOVEJ SÁLY MESTSKÉHO DÍVADLA V LEVOČI
NA KONCERT VENOVANÝ
35. VÝROČIU EXISTENCIE BRASS COLLEGIA

ÚČINKUJÚ VŠETKY SÚBORY ZÚČASTNENÉ
NA MEDZINÁRODNOM FESTIVALE VEŽOVEJ HUDBY.

KNIŽNICA
Jána Henkela
v Levoči

web: kniznicalevoca.sk
Instagram: kniznicalevoca
FB: kniznicajanahenkela
e-mail: info@kniznicalevoca.sk
tel.: 053/451 2202
mobil: 0910 788 895

Prečítané leto

každú stredu
o 10.00 hod.

Už šiesty rok sa zapájame do celoslovenského projektu Prečítané leto. Prázdniny sú časom zábavy, dovoleníek a oddychu, ale každé prespaté leto má negatívny vplyv na ďalšie vzdelávanie dieťaťa. Liek na tento prázdninový útlm je jednoduchý - 4 až 6 prečítaných kníh za leto. Každý týždeň pre vás preto pripravíme výber kvalitných detských kníh na rôzne témy a opäť sa budeme stretávať pri spoločných čítaniach sprevádzaných zaujímavými aktivitami, tvorením a hrami. Bližšie informácie a aktuálny program sledujte na našej webovej stránke a na sociálnych sieťach.

- O autobusoch - 7. august**
- O nápadoch - 14. august**
- O záhradách - 21. august**
- O koláčikoch - 28. august**

Podujatia sú súčasťou projektu Stretnutia

pri knihách, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Brožúrky na tohtoročné Prečítané leto si môžete opäť vyzdvihnúť u nás v knižnici.

Klub spoločenských hier pre deti

každý pondelok od 14.00 hod.

Veďte do knižnice svojich kamarátov alebo súrodencov a prídte sa zabaviť so širokou ponukou spoločenských hier.

По-русски обо всем - Po slovensky o všetkom

7. august, streda o 17.00 hod.

Pozývame vás na rusko-ukrajinsko-slovenské konverzačné stretnutie zamerané na jazykovú výmenu.

Čo čítajú knihovníci

13. august, utorok o 15.00 hod.

Pozývame vás na stretnutie čitateľov s knihovníkmi, ktorí vám porozprávajú o nových knihách v knižnici a o tom, čo práve čítajú.

Vedomostný kvíz vo Výberofke

13. august, utorok o 17.00 hod.

V spolupráci s Výberofkou na Jarmoku sme pre vás opäť pripravili vedomostný kvíz určený pre dospelých. 2-3 členné tímy sa môžu nahlásiť aspoň dva dni vopred v knižnici alebo vo Výberofke.

Klub spoločenských hier pre dospelých

19. august, pondelok o 17.00 hod.

V auguste sa opäť stretneme pri spoločenských hrách so všetkými dospelými, ktorí sa stále radi hrajú. Prídte sa zabaviť a zrelaxovať do knižnice.

August 1968 - nádej a vytriezvenie

21. august, streda o 18.00 hod.

Spomienky na 21. august a horúce leto 1968, aby sme nezabúdali. Pozývame vás do knižnice na rozhovor o jednom z historických míľnikov našich dejín.

Prečítané leto MINI

22. august, štvrtok o 09.30 hod.

Aj pre tie najmenšie detičky sme tento rok pripravili mini verziu Prečítaného leta. Prídte si s nami čítať, pohrať sa a tvoriť. Podujatie je určené pre deti do 5 rokov.

Knižný klub KJH

22. august, štvrtok o 18.00 hod.

Srdečne vás pozývame na stretnutie knižného klubu, kde môžete diskutovať alebo len počúvať rozhovor o dobrej literatúre. V auguste čítame knihu Ewalda Arenza Veľké leto. Prečítanie knihy nepodmieňuje účasť.

Let's talk

23. august, piatok o 17.00 hod.

Pozývame vás na neformálne konverzačné stretnutie v anglickom jazyku.

Zmena programu vyhradená!

VÝPOŽIČNÝ ČAS POČAS LETA

Pondelok: **8.00 - 17.00**

Utorok: **8.00 - 17.00**

Streda: **14.00 - 17.00**

Štvrtok: **8.00 - 17.00**

Piatok: **8.00 - 17.00**

NOVÉ KNIHY NA MESIAC AUGUST

Beletria

Armentrout, Jennifer L.: Svetlo v plameni
Blum, Hila: Ako milovať svoju dcéru
Kišimoto, Masaši: Naruto 21-25
Maher, Kerri: Knihkupkyňa z Paríža
Mikolášová, Katarína: Hus vo veľkomeste
Oster, Henry: Koniar z Auschwitzu
Sakmárová, Dominika: Mačkohlavý orol
Vuong, Ocean: Na Zemi sme na chvíľku nádherní

Romány pre ženy

Beňová, Emily D.: To najcenejšie
Frantz, Laura: Pani Tall Acru
Keeland, Vi: Nerovná hra
Kennedy, Elle: Darebák
Monaghan, Annabel: Letná láska
Taylor Jenkins, Reid: Právě lásky
Taylor, Mary Ellen: Domček na konci sveta
Walshová, Alexandra: Zabudnutý palác
Zakuťanská, Michaela: Kavej

Detektívky

Carter, Chris: Hovor so smrťou
Fitze, Sebastian: Pozvánka
Hjort, M., Rosenfeldt, H.: Vina, ktorú nesieš
Christie, Agatha: Nekonečná noc
Mead, Tom: Vražedné koleso
Prose, Nita: Záhadný hosť

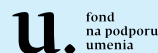
Literatúra pre deti a mládež

Amores, E.: Totálne šialený týždeň: Streda
Barnhillová, Kelly: Syn čarodejnice
Brezina, Thomas: Múmia za volantom
Cantini, Barbara: Mortina a tajomná komnata
Doerrfeld, Cori: A zajko počúval
Fan, Eric: Alžbetka a obláčik
Galewska-Kustra, Marta: Kubko upratuje
Jones, Huw Lewis: Kakajú medvede v lese?
Minecraft: Stavebné chuťovky 2
Molnár, Krisztina: Malénina záhrada
Nagy, Peter: O čarovnej knihe
Ottenschläger, Madlen: Morské prasiatko Mimi

Náučná literatúra pre dospelých

Bárdy, Peter: Zuzana Čaputová
Betinský J., Zeman, A.: Pravidelná dávka
Hričišinová, Simona a kol.: Slovenské hrady, ako ich nepoznáte
Jablonický, Jozef: Povstanie bez legiend
Kašparů, Max: Manuál pre dobrý spánok
Kováčik, S., Werner, N.: Rozhovory o vesmíre
Lugavere, M., Grewal, P.: Geniálne potraviny
Michálek, Slavomír: História zadnými dverami 4
Pateguana, Nadia: Plán PCOS
Záhorcová, Lucia: Ako odpustiť aj neodpustiteľné

..a veľa ďalších! Kompletný zoznam novínok nájdete na našej web stránke: kniznicalevoca.sk

Nákup kníh z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

„HaraburdyGO nie je dovolenka, je to výzva.“

Staré auto. Hodiny a dni v garáži. Opravy a vylepšenia.
Ale to je len polovica cesty za dobrodružstvom.

Nápad na projekt HaraburdyGO nie je pôvodný, existuje na Slovensku, v okolitých krajinách i vo svete, ale otec a syn Sojákovi, v komunite „haraburd“ kolegovia Martin a Jakub, priniesli projekt domov po vlastných skúsenostiach s účasťou na takýchto autodobrodružstvách, ale všade im niečo chýbalo. Pustili sa do vlastného eventu rozhodnutí zlepšiť veci, s ktorými neboli spokojní: „Treba tomu dať šťavu, urobiť podujatia väčšie, zaujímavejšie, s lepšou organizáciou aj atmosférou po jednotlivých etapách,“ vraveli si. Ich plány boli pripraviť dobrodružnú výpravu pre domácich Levočanov, cestovateľskú letnú výzvu pre možno 10 áut. Po nultom a prvom ročníku, ktorý sa nedávno skončil, má komunita celoslovenský rozmer, dokonca prekročila hranice Slovenska a združuje nadšencov offroadového cestovania s približne 70 posádkami.

Jakub Soják, grafik a dizajnér, majiteľ reklamnej agentúry, organizátor eventov s názvom HaraburdyGO už teraz pracuje na nových výzvach a nápadoch dovolenkovej výzvy, ale s nami si spomenul aj na nedávne začiatky tejto vášne tráviť voľný čas cez rok a následne dovolenku inak a nazýva ho low-cost cestovaním:

J. S.: „Podujatia, na ktorých sme boli ako účastníci, boli slabé, nezorganizované. Martin prišiel s nápadom a mňa myšlienka nadchla, chytil som sa toho na 155%. Prvotný zámer bol urobiť výlet do okolia, no hneď prvý ročník mal 30 posádok, aktuálny, z ktorého sme sa práve vrátili, ich už mal 70. Účastníci prichádzajú od iných zoskupení k nám práve vďaka kvalitnej organizácii a výbornej atmosfére.“

Pre všetkých, ktorí nepoznajú vaše každodenné príspevky alebo už spracované videozostrihy z ciest pridávané na spoločenské siete, ozrejmíte, prosím, čo sa skrýva za „haraburdami“? Je to životný štýl? Filozofia?

J. S.: „Nie je to pre slabšie povahy, nie je to dovolenka. Je to 10-dňový challenge,

10-dňová výzva, ktorú zažijete.

V jednom prípade dovolenkujete celý život v rezorte a prežijete kolobeh: každý deň jete a bývate v hoteli, idete sa kúpať k moru alebo do hotelového bazénu, zaplatíte si komfort, ale nemáte žiadne zážitky a dobrodružstvo.

Táto dovolenka je náročná psychicky aj fyzicky. Spíme v autách alebo v stanoch. Ale najkrajšie na tom je, že spíme a stravujeme sa spolu. Sprchy máme v kempu, ale keď nenájdeme kemp, nesprchujeme sa niekoľko dní. Varíme, pečieme, grilujeme všetci spolu a hocikde v prírode – pri vode, na horách...“

Ale vo vašom prípade cesta nie je náhodná, predchádza jej príprava na oboch stranách – na strane účastníkov aj organizátorov.

J. S.: „Odporúčame každému účastníkovi pred jazdou pripraviť si auto tak, aby boli posádky sebestačné. To je ideálna situácia. Niektorí to neurobia a potom to majú o to náročnejšie. Organizátorské autá sú vybavené sprchou, vodou, záchodom, kuchyňou, posteľou, všetkým, čo môžete cestou potrebovať, a stále sú to iba hatchbagy

– krátke autá. Nie sú to dlhé dodávky. Môj dvojkový golf toto všetko má.

Podstata celého eventu je jazdiť na starých autách, ktoré ľudia berú už len ako šrot, ktorý nepatrí na cestu. My chceme ukázať, že autá zo šrotoviska za pár drobných dokážu urobiť 5 tisíc kilometrov a dokážu vás odviezť po offroadových cestách. To už nie je 10-dňová dovolenka, to je životný štýl. Pred niekoľkými dňami sme sa vrátili, ale už sa záujemcovia zaregistrovali na ďalší ročník.“

Čo bude nasledovať po registrácii?

J. S.: „Prídete, zaregistrujete sa ako nový účastník. A začínate: zháňate auto. Teraz si tú, napríklad feliciu za pár drobných, dávate dokopy. Celý rok ju opravujete, vylepšujete, prispôbujete, pridáte niečo cestovateľské, zábavné. Po roku príprav to príde, zažijete 10 dní zábavy a dobrodružstva. Platí to známe: kto to nezažije, nepochopí nás.“

Sledujúc denne vaše zážitky pridávané na internet uznávam, že ľudia natočili pútavé príspevky a postovali ich na sieti. Vytvorili ste výbornú atmosféru.

J. S.: „Každý rok ideme v októbri na pár týždňov preč, berieme dve autá a mapujeme.

svojom aute, moje auto skončilo v Čiernej Hore.“

Aká je atmosféra po návrate?

J. S.: „V prvom rade sa z nás všetkých stali výborní priatelia. Od návratu mám tu plno návštev, ozývajú sa a hlásia na ďalšie ročníky. Nechcem, aby ma účastníci vnímali ako organizátora, šéfa, sme kamaráti, to je hlavné. Momentálne ešte strihám videomateriál z tohto ročníka, ale už pracujeme na nových nápadoch. Novinkou sú nová webstránka aj nová zimná edícia s limitovaným počtom posádok, ktorá bude štartovať 25. decembra. Bude hlavne pre mladých, ktorí nemajú problém stráviť Vianoce v aute na cestách, ale máme aj sedemdesiatnika, ktorý má guráž ísť ďalej. Názov Zaži svoju najteplejšiu zimu veľa prezrádza a už teraz viem, že o registráciu sa 30 áut pobije.“

Letná edícia sa bude volať Sunny Coast Edition s neobmedzeným počtom áut, ale kto nás pozná, vie, že máme organizačné schopnosti zvládnuť aj tisícku. Hlavnú časť štartu a cieľa nechávam na Martina, cieľ vybavuje v Novej Hute – slovenskej dedine v Rumunsku, s tamojšími Slovákmi je výborný kamarát. Ja sa starám o trasy a všetko ostatné, najmä o ľudí, lebo tí sú základ. Presne opačná bola naša skúsenosť ako účastníkov na iných roadtripoch. Organizátori si nastavili hranice a mali s nami veľmi obmedzené vzťahy. U nás sme všetci priatelia a to ľudí chytilo za srdce.“

Nedá mi neopýtať sa, ako dobrodružnú cestovateľskú výzvu zvládali ženy? Krátkodobu zľaviť z nárokov na hygienu a komfort nie je ťažké, ale predsa len

Štvorica prechádzame 6 krajín od kraja po kraj, hore-dole. Hľadáme zaujímavé miesta kultúrne, ľudsky, prírodne, čiže autentické miesta vo vnútrozemí, lebo každý cestuje k moru. Idete do Bulharska na Slnčné pobrežie, do Čiernej Hory cestujete opäť k moru. My sa o miestach dozvedáme od domácich obyvateľov, ktorí nás posielajú mimo turistických vychytávok – choďte tam, pozrite si toto. Spriatelili sme sa s mnohými miestnymi ľuďmi... Vy tieto destinácie nemáte ako nájsť, na internete nie sú. Neviete, ako tam ľudia reálne žijú. My chceme zobrať ľudí na nové miesta.

Zakaždým chceme úroveň zvyšovať

Už teraz chystáme pre účastníkov spoločné kultúrne podujatie, pripravené domácimi, nech tých 10 dní stojí za to. Už teraz je to zážitok, ale chceme všetky ďalšie ročníky stále posúvať vyššie a máme ďalšie nové nápady.“

S akými očakávaniami ste tento rok štartovali prvý ročník HaraburdyGO?

J. S.: Zo spoločného štartu na Poráči sme všetci odchádzali v strese aj v obavách. Odchádzame na starom aute, ktoré sa môže kedykoľvek pokaziť, rozbiť, rozpadnúť. O to je to dobrodružstvo silnejšie. Naše očakávanie za organizátorov neviete odhadnúť. Nevieme, ako prijmú trasu účastníci. Zvlášť na nultom ročníku sme naozaj nevedeli, čo čakať. Ale 99,9 % posádok nám dalo pozitívnu odpoveď.“

Aký je najpozitívnejší moment 1. ročníka? Hodnotíte niečo negatívne, stalo sa niečo neplánované, neočakávané?

J. S.: „Pozitívnych vecí je strašne veľa. Druhý večer som prišiel do kempu, kde sme sa všetci stretli po 500 km jazde. Ale nečakal som tam 30 účastníkov, ktorí prídu ku mne a spoločným príhovorom ocenia moju prácu. Dali mi najavo svoju spokojnosť.“

Mali sme posádku z Maroka – Tunisanka s Holanďanom. Ja som im auto pripravoval tu doma, dal som im ho dokopy a pripravil na cestu, bez nároku na zisk, len za cenu nákladov na súčiastky. Prileteli lietadlom a nasadli do pripraveného auta. Obaja žijú a pracujú v Maroku, Sajf robí fotografa pre Liverpool a ako podakovanie mi doniesol originálny futbalový dres FC Liverpool, potešilo ma to, hoci nie som futbalový nadšenec. Takých krásnych momentov bolo veľa.

Negatívnu vec som tento rok nezažil. Jediná zlá situácia bola moja vlastná, keď som ja ako jediný účastník nedošiel do cieľa na

cestovať aj žiť 10 dní v repasovaných starých autách mimo vychytených turistických trás, cestami-necestami...

J. S.: „Na nultom ročníku sme mali niekoľko žien, prevládali však muži. Moju priateľku som musel presvedčiť, aby išla so mnou. Bola typom dovolenkára, ktorý chcel stráviť dva týždne na rovnej pláži pri hoteli. Teraz už netúži po žiadnom dvojtyždňovom Turecku, lebo vidí všetko, je aj v horách, aj pri mori. My, muži, vieme byť 2 týždne aj na lúke, bez sprchy, a je nám dobre, ale kvôli nej som zabezpečil na auto sprchu, dokážeme sa obaja trikrát osprchovať so 60 litrami vody.

Ďalej všetkým odporúčam spať v aute, prípadne v zatvorenom stane - nielen kvôli ženám. Ale chodíme nižšie, ako je Chorvátsko, do subtropického pásma, kde sú mo-

mentálne premnožené hady – zmije rohaté, vyliezajú v noci a sú nebezpečné, rovnako nepríjemné a veľké pavúky, preto sú zatvorený stan alebo auto lepšie. V rumunských horách je kvôli medvedom najlepšie auto.“

Dokáže telo v týchto – hoci vylepšených – podmienkach zregenerovať?

J. S.: „Najviac zničí ľudí auto bez klímy, v ktorom je aj 60 stupňov, to je najnáročnejšie. Keď zaprší, sme radi, čo ale býva málokedy. No vzápätí prídeme k jazeru, kde zakrátko zregenerujeme. Denne robíme len približne 400 kilometrov, nie je to síce veľa, ale preto presuny nie sú až také únavné. Jazdí sa približne od siedmej do desiatej večer s pravidelnými zastávkami na checkpointoch.

Za 10 eur milión zážitkov

Celý tento projekt je vlastne silným low cost cestovaním. Za minimálny štartovací poplatok dostáva posádka veľkú podporu s mapovaním, road bookom, pohármi, tričkami a podobne. Kto by nemal sen veľa cestovať, veľa vidieť a za málo peňazí? Zatiaľ ma to baví a naplňa. Logá, webstránku aj strihanie videí si robím sám vo vlastnej réžii, preto sú vstupné náklady pre všetkých veľmi nízke.“

Ďakujem za rozhovor, prajeme veľa šťastia na všetkých motoristických výpravách za dobrodružstvom a poznávaním miest ďalej od vychytených turistických trás.

Eva Malíšková
Foto: archív JS

Levoču obklopuje krásne a tajuplné pohorie s ťaživou históriou

Martina Drahomireckého poznajú Levočania ako vedúceho majetkového oddelenia mestského úradu, známy je však aj láskou k cestovaniu, písaniu, turistike, fotografovaniu či záujmom o lietadlá. Pre internetový portál hiking.sk píše o svojich cestovateľských a turistických zážitkoch často z prostredia Levočských vrchov. Niekoľko článkov vytvoril v minulosti aj pre Limku. Jeho fotografie môžete nájsť v kalendári Tatranské okamihy, ktorý bol ocenený ako tretí Najkrajší kalendár Slovenska, ale aj v rôznych turistických sprievodcoch a publikáciách.

Martin, koľko hodín má tvoj deň, keď toto všetko chceš a môžeš stihnúť?

Má iba 24 hodín. Samozrejme, nie vždy sa dá robiť všetko naplno a to, čo si vymenovala, je v podstate jeden veľký koníček - spojenie turistiky, cestovania, fotenia a písania. V tomto období je to prevažne o krátkych, jednodňových či dvojdňových výletoch, na ktorých fotím. No a lietadlá sú extra koníček, ktorý nesúvisí s ničím, ale je to moje hobby.

Kde majú tvoje koničky základy?

Dodnes mám odložené prvé fotky z výletu na starú Levoču, ktoré som nafotil asi v roku 1992. O dialnici, samozrejme, nebolo ani chýru, ani slychu. Mal som vtedy asi 12 rokov.

K turistike nás s bratom viedli rodičia. V detstve sme prechodili Vysoké aj Nízke Tatry, Kráľovu hoľu... Turistika a fotenie jednoducho idú dokopy. Neskôr na vysokej škole sa k tomu pridalo písanie pre internetový

portál hiking.sk. Nezištná záležitosť, slúži na podporu turizmu. Články píšem hlavne o turistike a cykloturistike na Slovensku, ale podarilo sa mi ešte pred viac ako 12 rokmi dostať na 3 týždne do Peru a o rok neskôr na mesiac na Aljašku. Aj z toho vznikla séria článkov.

Páči sa mi, ako píšeš. V твоjich článkoch nájde čitateľ vždy pekný turistický príbeh. Podíme sa pozrieť na Levočské vrchy твоjimi očami. Čím sú pre teba zaujímavé a čím môžu zaujať tých, ktorí ich ešte ne navštívili?

Nie som znalec, skôr nadšenec. Levočské vrchy sú pohorie s veľmi zaujímavou minulosťou. Na slovenské pomery priemerné pohorie s výmerou približne 700 km². Najvyššie miesta sú položené zhruba vo výške 1 200 m.n.m., najvyšší vrch Čierna hora má takmer 1 290 m.n.m.

Levoča a oblasť Levočákov leží v zrážkovom tieni Vysokých Tatier. Spadne tu zhru-

ba toľko zrážok ako v Kráľovskom Chlmcí na juhovýchodnom Slovensku. Na to, ako severne sa nachádzame, je tu veľmi sucho. V kombinácii s nadmorskou výškou a relatívne vysokými hrebeňmi sú Levočské vrchy nehostinným prostredím. Podmienky pre život tu boli náročné.

V minulosti vznikli uprostred nich štyri osídlenia – obce Ruskinovce, Dvorce, Blažov a na okraji Ľubické kúpele. V 50. rokoch tu bol rozhodnutím vlády zriadený najväčší vojenský obvod v Československu - Javorina. Tanková a pechotná strelnica, dve strelnice protivzdušnej obrany. Strieľalo sa ostrými strelami. Pre prípad zlyhania, netrafenia cieľa alebo nevybuchnutia munície potrebovali vojaci zabráť územie s veľkou plochou. Vojenský obvod Javorina mal približne 320 km², teda takmer polovicu celkovej výmery pohoria. Cena, ktorú za to ľudia zaplatili, bolo vysídlenie štyroch spomínaných obcí a "odkrojenie" z asi 22 katastrov, ktoré ležali na okrajoch Levočských

vrchov na našej strane, na strane Starej Ľubovne aj Kežmarku.

Vojenské pásmo sa zrušilo až rozhodnutím vlády Ivety Radičovej a 1. januára 2011 zanikol vojenský obvod Javorina. Ľudia sa tu mohli opäť voľne pohybovať. Časť vojenských stavieb tu dodnes existuje, niektoré sú stále strážené, no drvivá väčšina je zlikvidovaná. Doteraz však v lese môžete nájsť kus padáka, svetlice či zákop.

Aké je turistické značenie Levočských vrchov?

V roku 2011, keď vojenský obvod zanikol, neexistovala v centrálnej časti Levočských vrchov žiadna turistická značka, turistická infraštruktúra, prístrešky, bolo veľmi málo upravených prameňov pre cyklo či peších turistov. Značenie medzičasom pribudlo. Vyznačila sa hlavná trasa po hrebeni Levočských vrchov smerom na Starú Ľubovňu, tak isto sa veľmi husto vyznačila sieť cyklotrás, keďže tu po vojakoch zostala sieť kvalitných lesných ciest, aj keď i tie už degradujú. Keď sa človek nedrží značených trás, je pohyb po Levočákoch náročný na orientáciu. Hlavné trasy z Levoče na Ľubicu, Tichý potok, Jakubany a Levočskú dolinu, ktoré spájajú sídla na krajoch Levočských vrchov, sú vyznačené kvalitne. Pre turistov pribudla infraštruktúra, prístrešky, altánky, veľké mapy, „šipkárne“ - križovatky turistických značiek. Stále však platí, že keď sa dostaneš mimo značky, je zlé počasie alebo si príliš zvedavá - chceš vidieť, kam vedie cesta - môže sa stať, že skončíš v rúbanisku, budeš sa musieť otočiť alebo ťa zastihne hmla a stratíš orientáciu. Čiže pre ľudí, ktorí nemajú veľké skúsenosti s pohybom mimo turistických značiek, odporúčam Levočské vrchy navštíviť v dobrom počasí. Trošku sa porozhliadať, aby sa nestratili. Stratíť sa dá aj za Mariánskou horou. V mnohých dolinách stále nie je pokrytie mobilným signálom. Odporúčam držať sa hlavných, ideálne značených ciest, pozrieť do mapy, zobrať si mapu so sebou a vidieť územie reálne v teréne. Potom sa dá spoznávať aj niečo, čo značené nie je. Cesty vznikajú a zanikajú v čase. Mapy Levočských vrchov sú plné ciest, niektoré z nich sú presné, veľa však v teréne neexistuje alebo sa tu nachádzajú cesty, ktoré v mapách nie sú. Je to pozostatok vojenskej minulosti, tajuplnosti Levočských vrchov.

Sú teda Levočské vrchy vhodné na bežnú prechádzku?

Myslím si, že je ideálne Levočské vrchy spoznávať na bicykli, ešte lepšie na e-bikoch.

Na podhorí alebo v okrajových častiach centrálnej časti Levočských vrchov je veľa neznačených trás. Napríklad Dvorce, Závalda, Hřby, Brinky - krásne lokality, nádherné horské lúky plné kvetov, minimálne prevýšenia, minimálne vzdialenosti. Nedá sa to však pospájať do zmysluplného denného pochodu, lebo infraštruktúra v Levočských vrchoch na to nie je pripravená. Chýbajú bufety, oddychové miesta alebo miesta na čerpanie vody. Na pešiu turistiku sú určite vhodnejšie okrajové časti.

Ktoré sú tvoje miesta v Levočských vrchoch?

Jedno z najkrajších miest na Slovensku, ak nie vo svete, je Brezová. Je unikátna tým, že je ľahko prístupná z Levoče. Autom dôjdeš do dedinky Hradisko a odtiaľ je Brezová peši do 20 minút. Ponúka krásne výhľady na Hornádsku, Popradskú kotlinu, Vysoké Tatry, Branisko, Kojšovskú hoľu. Ešte ako chlapci sme odtiaľ pozorovali streľby vo vojenskom pásmo. Videli sme lietadlá prelietavajúce ponad strelnice. Sedávali sme na lúke a sledovali, či sa podarí vojakom zostreliť cvičný cieľ.

Určite by som odporučil vidieť vysokohorské lúky, nad Závaldou je nádherná lokalita Brinky s ideálnym miestom na posedenie a výhľady.

Teraz je, samozrejme, veľmi atraktívna rozhľadňa Marčulina, ktorá bude čoskoro dokončená.

Sú po vysídlených obciach ešte nejaké stopy?

Vo vysídlených obciach som pozakladal „geocashky“ na pripomenutie smutnej

a ťaživej histórie týchto miest. Mne učarovali Dvorce, obec, v ktorej sa žilo tvrdo, ale určite krásne. Existujú fotografie z 50. rokov so školou a kostolom. Dokonca tu pôsobili divadelní ochotníci. Dodnes tu stoja základy niektorých domov. Po prvom vysídlení, kým začal fungovať vojenský obvod, sa ľudia do domov po roku vrátili. Vyhňali ich opäť a domy zbúrali, aby sa už nevracali.

Na mieste, kde kedysi stál Rímskokatolícky kostol v Ruskinovciach, dnes stojí malá kaplnka. V obci bol tiež evanjelický kostol. Krásna lokalita, na cintoríne sa ešte zachovali nejaké kríže, no celá obec bola zrovnaná zo zeme.

Nádhernou lokalitou sú Ľubické kúpele, kde postavili muničné sklady. Úplne najvzdialenejším pre Levočanov bol Blažov, ten pozostával z viacerých častí - Blažovská dolina, Čertేశ, atď. Tiahol sa smerom na Tichý potok pri rieke Torysa.

Vieme vyčíslit, koľko obyvateľov týchto dedín vysídlili?

Zdroje sa líšia. Niekde sa uvádza 2500, v ďalších článkoch 3200. Ťažko povedať. Štát to od nich formálne odkúpil, no vieme, ako to v minulosti prebiehalo.

Aj takúto smutnú históriu majú Levočské vrchy. Aké máš ešte plány?

Moje plány sa spájajú hlavne s Levočskými vrchmi, ktoré sú pre svoju tajuplnosť ideálne na nočné fotenie. Chcel by som odhaliť nové výhľadové miesta. Rád by som sa venoval turistike na Slovensku, ale aj v Poľsku.

Vladimíra Novotná Čajová

Mesto Levoča,
Okresný úrad Levoča,
Základná organizácia Slovenského
zväzu protifašistických bojovníkov v Levoči

Pozvánka
Týmto Vás pozývame na slávnostné kladenie
kytic (vencov) k pomníku padlých pri príležitosti

80. výročia Slovenského národného povstania,

ktoré sa bude konať
26. augusta 2024 (pondelok) o 13.00 hodine.

Zraz účastníkov je o 13.00 na Námestí Majstra Pavla
pri pomníku padlých.

Pozvánka
Týmto Vás pozývame na slávnostné
kladenie kytic (vencov) k pomníku padlých pri príležitosti

80. výročia Slovenského národného povstania,

ktoré sa bude konať
**29. augusta 2024 (štvrtok) o 10.00 hodine
pri pamätníku na Vinnej.**

Zraz účastníkov o 9.00 na autobusovej zastávke
Levoča, Košická brána (v smere na L. Dolinu)

Záujemcovia o dopravu sa môžu prihlásiť osobne
na klientskom centre Mestského úradu v Levoči
alebo na telefónnom čísle: 053 451 4001
v pracovných dňoch v čase
od 7.00 do 15.00 hod. do 23.08.2024.

Ing. Miroslav Vilkovský, MBA, primátor mesta Levoča, Ing. Slavomír Kravčák, prednosta Okresného úradu v Levoči,
Ing. Peter Hromjak, predseda ZO SZPB v Levoči

Výlet do dávnej minulosti

Levočskí seniori zatúžili spoznať miesta na severovýchode Slovenska, kde pred 80 rokmi prebiehali nemilosrdné boje za našu slobodu. A tak v sobotu 22. júna plne obsadený autobus vyrazil na svoju púť.

Naša prvá zastávka bola vyhladková veža na Dukle, kde nám o osudoch krásneho kraja počas bojov v prvej a druhej svetovej vojne pútavo rozprával p. Peter Holík, pracovník Vojenského historického múzea vo Svidníku. Kraj je známy aj drevenými kostolíkmi, a tak sme sa zastavili v obci Ladomirová. Tu sme obdivovali gréckokatolícky drevený chrám zapísaný v Zozname svetového kultúrneho dedičstva. Výborný obed nám dodal sily na prehliadku stálej expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku. Hovorené slovo, zaujímavé exponáty, dokumentárny film z obdobia bojov na Dukle človeka prinútila položiť si otázku, či sa dokáže ľudstvo poučiť z nedávnej histórie.

Každý z účastníkov výletu si fotil pamätníky venované obetiam bojov na Dukle i vo Svidníku. Okrem fotiek sme si niesli domov

množstvo zážitkov aj pocit, že sme sa niečo nové dozvedeli. Aj počasie bolo k nám milosrdné, hoci mračná občas hrozili, že sa prízenie búrka.

Deň sa vydaril, za čo patrí poďakovanie

predsedovi DCS p. J. Ferkovi, p. M. Špakovej a ochotnému šoférovi p. L. Bendžalovi.

Text: Výbor DCS v Levoči
Foto: Margita Špaková

MESTSKÉ DIVADLO | 8.10. 2024
18.00 h. LEVOČA

HERA
ZDENA
STUDENKOVÁ

REŽIA
Michal
Vajdička

Shirley
Valentine
Žena, ktorá
to dokázala

ONE
WOMAN
SHOW

VSTUPENKY ZAKÚPITE
V SÍETI TICKETPORTAL A V POKLADNI
INFORMAČNEJ KANCELÁRIE
MESTA LEVOČA
I. B. 050 401 9708

**NA SRDCI
MI HRAJ!**

Režia a scenár: Karol Vosátka

divadelné
predstavenie
plné hitov
Karola Duchoňa

Hrajú:
Karol: Martin Gyimesi
Duchon: Dušan Cinkota
Anjel: Peter Trník / Cyril Zolnir
Mužské postavy: Michal Spielmann /
Rado Konečný a Michal Katolút
Ženské postavy: Martina Hrvolova a Katka Ivanková /
Jana Balzar Lieskovská a Michaela Szocsova

Vstupenky v sieti:
predpredaj: sk

11.10.2024
18:00 Kino Úsmev
Levoča

www.nosrdcimihraj.sk
@nosrdcimihraj
nosrdcimihraj

SLOVÍČKO OD MINORITOV

Drahí Levočania,

prežili sme horúci mesiac júl, ktorý nás prekvapil svojou intenzívnou búrkovou aktivitou a nastal august, druhý mesiac prázdnin.

Júl začal už tradične levočským odpustom. Mnohí pútnici navštívili počas cesty na Mariánsku horu aj náš kostol, za čo sme nesmierne vďační. Už tradične sa v sobotu popoludní v našom kostole stretli na katechéze s otcom biskupom Františkom Rábekom aj členovia Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky. Na budúci rok si určite nenechajte ujsť krátke vystúpenie dychovky pred naším kostolom, ktoré tejto katechéze predchádzalo.

Potom nasledovali Prázdniny u minoritov. Pozvanie prijalo 11 mladých, ktorí počas piatich dní stihli domalovať oplotenie našich hrobových miest na cintoríne, natrieť ďalšie okná na kláštore a začať robiť poriadok v kláštornej knižnici.

Bratia Tomáš a Ondrej sa v sobotu 13. júla zúčastnili na oslavách 100. výročia posvätenia kostola v Pavlanoch.

Náš júlový program vyvrcholil 17. dňa v mesiaci, keď sme si počas svätých omší opäť pripomenuli tajomstvo stigiem sv. Františka a večer o 18.00 sme si vypočuli barokový koncert súboru Ensemble Thesaurus Musicum, počas ktorého nám pán Michal Hotmar zahral na theorbe (baroková gitara) a pán Sándor Szaszvárosi na viole da gamba.

August sa už tradične začne porciunkulovými odpustkami. Jeden z troch kostolíkov, ktoré sv. František v okolí Assisi opravil, je Kostol Panny Márie Anjelskej v Porciunkule. Neskôr, povzbudený slovami Pána Ježiša, vypošiel u pápeža pre tento kostolík aj odpustky. V tom čase to bolo nevídaná vec, lebo odpustky sa dali získať iba v Ríme, vo Svätej zemi a u sv. Jakuba v Compostele. Neskôr pápeži možnosť získať tieto odpustky rozšírili na všetky františkánske chrámy a farské kostoly. Rozumiem, že odpustky môžu byť taká kontroverzná téma, vysvetlenie ktorej presahuje rozsah tohto príspevku, preto pozývam k štúdiu Katechizmu Katolíckej Cirkvi (body 1032, 1478 - 1479). Nájdete ho aj na stránke katechizmus.sk, kde môžete do vyhľadávania jednoducho zadať „odpustky“.

Od 12. do 17. augusta tiež chystáme miništrantský tábor v Brehove a levočskí eRkári organizujú tábor pre deti vo Važci, tak si na nás spomeňte vo svojich modlitbách.

Nezabudnite, že 15. augusta je prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie. Sväté omše v našom kostole budú ráno o 7.00 a popoludní o 16.00. Ak všetko dobre pôjde, tak o 15.00 bude aj svätá omša v nemocničnej kaplnke. To, že 17. augusta si opäť pripomenieme 800. výročie stigmatizácie sv. Františka, už asi považujete za samozrejmosť. Bude aj stretnutie Rytierov Nepoškvrennej a ctiteľov Panny Márie posledný piatok v mesiaci, 30. augusta, po svätej omši o 15.50.

August vyvrcholí blahorečením Božieho sluhu Janka Havlíka v Šaštíne. Viac informácií o tejto udalosti nájdete na webstránke jan-havlik.sk a určite ju budeme môcť sledovať aj v priamom prenose z pohodlia domova. Aj keď iniciatíve sa medze nekladú, veď aj Šaštín je pútnickým miestom.

br. Tomáš M. & spolubratia

EVANJELICKÁ CIRKEV AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

Milí Levočania!

Poznáme piesne s refrénom, ktorý obyčajne obsahuje najdôležitejšiu myšlienku, potrebnú zvlášť pripomenúť. Aj Písmo sväté má svoje refrény. Myšlienky, ktoré nám pripomínajú dôležitú pravdu života. Ako refrén nám znie slovo o Božej láske.

Teraz však chcem spomenúť ešte inú dôležitú biblickú myšlienku. Je to myšlienka o ľudskej hriechnosti. Mnohí môžu namietajú, že ľuďom nie je potrebné pripomínať ich hriechnosť. To predsa každý z nás dobre vie z vlastnej skúsenosti. Sme nedokonalí a v boji proti hriechu neraz prehrávame, keď prestupujeme Božie prikázania.

Ale v skutočnosti to také jasné vždy nie je. Mnohí z nás svoju hriechnosť nevidia a nechcú vidieť. A to aj v radoch kresťanov. Sme ako farizej v známom evanjeliu, ktorý sa modlil: „**Bože, ďakujem Ti, že nie som ako tento publikán...**“ Nie som práve ja ten lepší, zbožnejší a spravodlivejší ako ostatní cirkevníci? Apoštol Ján vo svojom prvom liste **1J 1, 8 - 10** píše: „**Ak hovoríme, že nemá-**

me hriechu, sami seba klameme a nielo v nás pravdy.“ A nielenže taký človek podľa apoštola Jána seba klame, ale taký človek, čo prepadol duchovnej pýche a iných označuje len za hriešnikov a seba za spravodlivého, robí z Boha klamára. Prečo? Jednoducho preto, lebo Božie slovo jasne hovorí: „**Niet spravodlivého ani jedného.**“ Kto v svojej duchovnej pýche tvrdí, že už prestal hrešiť, o tom apoštol Ján v našom texte hovorí, že „**v ňom Božie slovo neprebýva**“. V kom naozaj prebýva Božie slovo, ten predsa musí volať s apoštolom Pavlom: „**Biedny ja človek, kto ma vytrhne z tohto tela smrti (hriechnosti)?**“ Nesmieme pritom upadať do znechutenia a beznádeje, ani keď nie vždy obстоjíme v pokušeniach k hriechu. To, čo nedokážeme sami pri najlepšej snahe, to je pod Božou milosťou. Apoštol Ján v **1J 2, 1 - 3** hovorí: „**Ale ak niekto zhreší, máme obhajcu u Otca, Ježiša Krista, spravodlivého. On je obeťou zmierenia za naše hriechy, a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.**“ On nám svojou obeťou na kríži získal odpustenie hriechov.

Tak ako bolo odpustené hriechnemu publiká-

novi zo známeho evanjelia, keď činil pokánie, tak môže byť odpustené pri svätej Spovedi a Večeri Pánovej aj nám. Amen.

Služby Božie v kostole na námestí

4. 8. 2024 – Služby Božie v 10. nedeľu po Svätej Trojici o 9.00 hod. – Nedeľa pokánia s Večerou Pánovou

11. 8. 2024 – Služby Božie v 11. nedeľu po Svätej Trojici o 14.00 hod.

18. 8. 2024 – Služby Božie v 12. nedeľu po Svätej Trojici o 9.00 hod.

25. 8. 2023 – Služby Božie v 13. nedeľu po Svätej Trojici o 9.00 hod. s programom detí

Detský denný biblický tábor od 19. 8. – 23. 8. 2024. Vždy od 8.00 – 16.00 hod. Cena: 50€/osoba (v cene sú obedy, olovrant, pitný režim, programové materiály). Tábor bude plný hier, zábavy,

nebude chýbať pútavý biblický príbeh.

Na konci mesiaca, 29. augusta (štvrtok) – 1. septembra (nedeľa) 2024 sa budú konať Misijné dni VD v Lubovnianskych kúpeľoch. Prihlásiť sa môžete cez stránku VD ECAV, alebo na FÚ do 15. augusta. Z nášho zboru pôjdeme spoločne na Misijné dni v piatok 1. septembra 2023. Srdečne pozývame. Prosím, kto má záujem, prihláste sa na farskom úrade.

Prihlásenie a otázky na tel. 0918828199 do 15.8.2024

Záujem o pastorálnu návštevu alebo prislúženie Večere Pánovej v domácnostiach môžete nahlásiť na tel. číslo cirkevného zboru: 0917 771 758 alebo 0918 828 199 farárka Zuzana Durcová, prípadne e-mailom na faralevo-ca@gmail.com .

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

BOHOSLUŽOBNÝ PROGRAM NA MESIAC AUGUST 2024:

Svätá liturgia v pracovných dňoch
o **16.30 hod.**,
ráno a v sobotu o **7.30 hod.**

Svätá liturgia v pracovný deň vo sviatok
o **18.00 hod.**

Svätá liturgia v nedeľu o **10.00 hod.**

(info aj na www.grkatle.sk alebo facebook.com/grkatlevoca)

SVIATKY V AUGUSTE:

4. 8. 2024

11. nedeľa po Päťdesiatnici

6. 8. 2024

Premenenie Ježiša Krista na hore Tábor
(sviatok)

11. 8. 2024

12. nedeľa po Päťdesiatnici

15. 8. 2024

Zosnutie Presvätej Bohorodičky
(prikázaný sviatok)

18. 8. 2024

13. nedeľa po Päťdesiatnici

25. 8. 2024

14. nedeľa po Päťdesiatnici

Blažený Metod Dominik Trčka CSsR

29. 8. 2024

Sťatie hlavy sv. Jána Krstiteľa, Pánovho predchodcu (sviatok)

Spomienky a poďakovania

*„Čas plynie a nevráti, čo vzal,
zostali spomienky a v srdci žiaľ.“*

Mária Hasajová

Dňa 23. 8. 2024 uplynie 10 rokov, čo nás opustila naša mamka Mária Hasajová. Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami modlitbu a tichú spomienku.

Smútiaca rodina

*„Odišiel si tíško, nie si medzi nami,
v našich srdciach stále žiješ spomienkami.“*

Ľuboslav Kukura

Dňa 3. augusta 2024 uplynú dva roky, čo nás navždy opustil môj manžel, ocko, syn, brat, svokor, švagor, strýko a príbuzný Ľuboslav Kukura.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína manželka Zdenka, deti Ľuboslava, Nikola a Lukáš s rodinou.

*„Tých, ktorých milujeme, neodchádzajú,
kráčajú pri nás každý deň...
Niekedy sa len tak pozrieme hore,
usmejeme sa a povieme si – vieme, že si to bola ty...“*

Alžbeta Dunčková

Dňa 15. 8. 2024 si pripomínáme 10.výročie, čo nás opustila naša milovaná mamka, babka, prababka a svokra Alžbeta Dunčková.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

S láskou a vďakou v srdci spomínajú deti s rodinami.

*„Ľažko je nespomínať, keď v očiach slza stojí,
ťažko je nespomínať, keď srdce stále bolí...
Večer, keď slnko zem opúšťalo, Tvoje srdce sa navždy zastavilo...
Odišiel si s tichou tmou, tíško s bolesťou svojou.
Nebolo Ti dopriať s nami viac byť, nebolo lieku, aby si mohol žiť.
Hviezdy ti nesvietia, slnko Ťa nehreje,
už sa k nám nevrátiš, už niet viac nádeje...
Prázdny je domov náš, smutno je v ňom,
prečo som ostala sama len v ňom?!
Jožko, odišiel si cestou, kde chodí každý sám,
len brána spomienok ostala dokorán...
Ten, kto Ťa poznal, spomenie si a ten,
kto Ťa mal rád, nikdy nezabudne.
Posielame pozdrav do neba, nikdy nezabudneme na Ťeba!“*

Jozef Leskovský

Dňa 28. 8. 2024 uplynie rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, drahý otec a dedko Jozef Leskovský.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Manželka Erika, dcéry Janka a Lucka, Zuzka s rodinami

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV

**2. augusta – PORCIUNKULOVÉ OD-
PUSTKY:**

Dňa 2. augusta možno získať vo všetkých farských kostoloch, v bazilikách minor, katedrálnych chrámoch a fran-tiškánskych kostoloch **úplné odpustky „PORCIUNKULY“** za splnenia všetkých predpísaných skutkov.

PRVÝ PIATOK V MESIACI AUGUST

Spovedať budeme počas ranných i večerných sv. omší a okrem toho vo štvrtok a v piatok od 18.00 hodiny.

Chorých a starých navštívime pri príležitosti prvého piatku v piatok od 8.00 hodiny.

3. augusta – FATIMSKÁ SOBOTA

V sobotu 3. augusta na Mariánskej hore fatimská sobota so začiatkom o 9.30 hod.

**4. augusta – OSEMŇÁSTA NEDEĽA
V CEZROČNOM OBDOBÍ**

Sv. omša na Mariánskej hore o 14.30 hod.

**5. augusta – VÝROČIE POSVIACKY
HLAVNEJ MARIÁNSKEJ BAZILIKY
SANTA MARIA MAGGIORE V RÍME
(pondelok)**

Naše obidve baziliky: **Navštívenia Panny Márie** na Mariánskej hore a **sv. Jakuba, apoštola** v meste, sú duchovne spojené s touto najväčšou mariánskou bazilikou v Ríme, preto pre obidve baziliky je tento deň slávnosťou.

Na Mariánskej hore oslávim tento sviatok v nedeľu 4. augusta večer o 21.00 hodine modlitbou svätého ruženca a sv. omšou.

V pondelok 5. augusta v Bazilike sv. Jakuba sv. omše o 6.30, 8.00 a 19.00 hod., v bazilike na Mariánskej hore o 10.00 a 16.00 hod.

**6. augusta – SVIATOK PREMENENIA
PÁNA**

**9. augusta – SV. TERÉZIE BENEDIKTY
Z KRÍŽA (Edity Steinovej) panny a mu-
čenice, patrónky Európy, sviatok hlav-
nej patrónky Kaplnky v Humanitäre.**

**10. augusta – SV. VAVRINCA, diakona
a mučenika, sviatok**

**11. augusta – DEVÄTNÁSTA NEDEĽA
V CEZROČNOM OBDOBÍ**

Na Mariánskej hore sv. omša o 14.30 hod.

**14. augusta – VIGÍLIA SLÁVNOSTI NA-
NEBOVZATIA PANNY MÁRIE (streda)**

Program na Mariánskej hore o 21.00 ho-
dine:

- modlitba sv. ruženca
- sviečkový sprievod okolo baziliky
- sv. omša v bazilike

Spomienky a poďakovania

*„Tak ako voda svojim tokom plynie,
krásna spomienka na teba nikdy nepominie.“*

Jozef Urban

Dňa 30. 7. 2024 si pripomenieme 5 rokov, čo nás navždy opustil môj manžel, otec, dedko, krstný otec, svokor, švager, brat a kamarát Jozef URBAN.

S láskou a úctou spomínajú manželka Mária, deti Jozef a Zuzana s rodinami a ostatná rodina.

*„Ten, kto ťa poznal, spomína si,
ten, kto ťa mal rád, nezabúda.“*

Ján Škulec

Dňa 1. 8. 2024 uplynie rok, čo nás opustil môj manžel, náš otec, dedko, svokor, príbuzný a kamarát.

Smútiaca rodina

PaedDr. Juraj Mráz

Dňa 6. augusta uplynie 100 rokov od narodenia nášho otca PaedDr. Juraja Mráza, dlhoročného riaditeľa ZDŠI pre nevidiacich v Levoči.

Zároveň si pripomenieme aj 15. výročie jeho úmrtia.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Dcéry Katarína a Daniela s rodinami

**15. augusta – SLÁVNOSŤ NANEBO-
VZATIA PANNY MÁRIE (štvrtok)**

Sv. omše v Bazilike sv. Jakuba o 6.00, 8.00 a 19.00 hod.,

na Mariánskej hore o 10.00 a 16.00 hod.

**18. augusta – DVADSIATA NEDEĽA
V CEZROČNOM OBDOBÍ**

**22. augusta – SVIATOK PANNY MÁRIE
KRÁĽOVNEJ (štvrtok)**

V gymnaziálnom kostole odpustová slávnosť ku cti Panny Márie Kráľovnej, sv. omša o 19.00 hod.

**24. augusta – SV. BARTOLOMEJA,
apoštola, sviatok**

**25. augusta – DVADSIATA PRVÁ NEDE-
ĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ**

V gymnaziálnom kostole odpustová slávnosť ku cti Panny Márie Kráľovnej, sv. omša o 9.00 hodine.

Na Mariánskej hore púť Kresťanských demokratov.

**29. augusta – MUČENÍCKA SMRŤ SV.
JÁNA KRSTITEĽA (štvrtok)**

**30. augusta – BODKA ZA PRÁZDNINA-
MI (piatok)**

Program na Mariánskej hore od 9.00 do 15.00 hod.

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Deň farskej rodiny

Svätá omša, prednáška, gitarový koncert, folklor, detská misia, eRko tance, gospelový koncert, tombola, výstava reholná kaviareň, skautské mestočko, barovná záhrada, tvorivé dielne, literatúra pre deti, omaľovanka stánok oddychu, hravá veda, maľovanie tričiek, Byzantský stánok, zvonkohra, škola ľudového tance

8. september 2024 10⁰⁰ - 20⁰⁰

NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA V LEVOČI

Projekt je podporený z dotácie Prešovského samosprávneho kraja

POZEMKY

KATARÍNA
GILBERTSON

CENTRUM
REAL

PRE RODINNÉ DOMY

VÝSTAVBA INŽINIERSKÝCH SIETÍ

V PLNOM PRÚDE

VOLAJTE 0908 829 793

www.plantaze.sk

